

Nasza Gazeta

Polski tygodnik w Irlandii, nr 22, 12.01.2024, rok II, GAZETA BEZPŁATNA, ISSN 2990-8205, www.ng24.ie

Aspołeczne zachowania i wzrost agresji w pociągach

czytaj str. 5

REKLAMA

CRIMMINS HOWARD SOLICITORS ŚWIADCZY

USŁUGI PRAWNE DLA POLSKICH KLIENTÓW

SPECJALIZUJEMY SIĘ W:

- Urazy w pracy*
- Wypadki drogowe*
- Zaniedbania medyczne*
- Wypadki*
- Prawo rodzinne
- Nieruchomości, przeniesienie własności

Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

W sprawie konsultacji prawnych, prosimy o kontakt z naszym tłumaczem: 085-104-77-10 lub 061 361 088
www.crimminshoward.ie
info@crimminshoward.ie

*W sprawach spornych adwokat nie może naliczać honorarium lub innych opłat i jako procentu lub proporcji w stosunku do zasądzonych lub wynegocjowanych warunków.

3299_DU

32. Finał WOŚP w Irlandii

czytaj str. 7,8,9

Twój nowy brązowy kosz jest bezpłatny, ale usługa już nie

czytaj str. 3

Świąteczny Świat Tradycji

Oliwia Wcisło

Nieważne, jak i gdzie spędzasz święta, zawsze będzie Ci towarzyszyć Magia Świąt.

czytaj str. 8

REKLAMA

Tu kupisz bilety na imprezy:

www.bilety.ng24.ie

Sprawdź, co jest grane!

ODSZKODOWANIA ZA WYPADKI I OBRAŻENIA OSOBISTE* NIERUCHOMOŚCI

POLSKIPRAWNIK.ie, 01 64 00 030
78 BENBURB STREET, SMITHFIELD, DUBLIN 7

*W sprawach spornych nie można ustalić wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty.

ROSTRA Solicitors

Marcin Szulc
Solicitor

REKLAMA

085 PRAWNIK

085 7729645 • 01 4910010

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

- WYPADKI W PRACY, DROGOWE ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
- PRAWO PRACY
- NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

Monika El Amki
Piotr Kuderski
Małgorzata Kurnyta
Patrycja Palczak
www.prawnik.ie
224, The Capel Building
Mary's Abbey
Dublin 7, Ireland

REKLAMA

AG Anderson & Gallagher SOLICITORS

KANCELARIA PRAWNA

- Profesjonalizm
- 35 lat doświadczenia

ODSZKODOWANIA: WYPADKI DROGOWE, PRZY PRACY, W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

AGNIESZKA MAZUR 087 900 14 88, aga@andersongallagher.ie KRZYSZTOF SOCHA 087 140 90 90, krzysztof@andersongallagher.ie
WŁODZIMIERZ DEMPNIAK 087 388 03 69, vlad@andersongallagher.ie – MÓWIMY PO POLSKU, UKRAIŃSKU I ROSYJSKU
29 Westmoreland Street, Dublin 2, Tel. 01-677 69 32; WWW.ANDERSONGALLAGHER.IE

W sprawach spornych adwokat nie może ustalać wynagrodzenia jako procentu od uzyskanej kwoty. Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

Przydatne kontakty

AMBULANS, POLICJA, STRAŻ POŻARNA
112

BEZDOMNOŚĆ
www.homelessdublin.ie, www.focusireland.ie

BEZPŁATNA POMOC PRAWNA
www.flac.ie

DUSZPASTERSTWO POLSKIE W IRLANDII
http://dublin.eparafia.pl

KARTA MEDYCZNA I ULGI MEDYCZNE
www2.hse.ie/services/schemes-allowances

KONSUMENTI, SKŁADANIE SKARG
www.ccpc.ie, www.courts.ie/small-claims

LEKARZE GP I NAGŁE PRZYPADKI
www2.hse.ie/services/find-a-gp-out-of-hours

POLSKIE SZKOŁY W IRLANDII
www.polskamacierz.com

PROBLEMY Z MIESZKANIEM
rtb.ie, https://threshold.ie

PODATKI, URZĄD SKARBOWY
www.revenue.ie/en/contact-us

PROBLEMY W PRACY
http://workplacereactions.ie

PRZEDSTAWICIELSTWA RP W IRLANDII
www.gov.pl/web/irlandia/ambasada

RASIZM
https://inar.ie

Nasza Gazeta

WYDAWCA/PUBLISHER

Nasza Gazeta Ltd.
78 Benburb Street, Smithfield, Dublin 7
D07 HW61, Irlandia
www.ng24.ie
fb: naszagazetawirlandii

REDAKCJA/EDITORIAL DEPARTMENT

redakcja@ng24.ie
editor@ng24.ie

Beata Bieniada, Anna Domańska, Radosław Kotowski,
Krystyna Zielińska

WSPÓŁPRACA

Marta Adamska, Maja Berkano, Paweł Bury, Paweł Cherek,
Agnieszka Dujka, Katarzyna Dąbrowska, Maciej Jaworski,
Marta Kaźmirak, Kasia Mikołajczyk, Ewa Michałowska-
Walkiewicz, Szymon Urbanek, Agnieszka Zawadzka, Emilia
Zych

KOREKTA

Zespół

DYSTRYBUCJA

dystrybucja@ng24.ie

KONTAKT / MARKETING / REKLAMA / ADVERTISEMENT

ads@ng24.ie
tel.: +353 89 264 03 50
tel.: +353 89 401 90 06
tel.: +48 723 94 88 78

All rights reserved. Wszelkie prawa zastrzeżone. Nasza Gazeta Ltd. zastrzega, że żadna część ani całość dzieła materiałów opublikowanych w Naszej Gazecie oraz na portalu ng24.ie nie mogą być dalej rozpowszechniane i reprodukowane bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania nadsyłanych tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności z treść reklam i ogłoszeń.

Pewnego razu w Dublinie: Dublin Whiskey Fire z 1875 roku

W długiej historii Dublina nie brakuje „niewiarygodnych, ale prawdziwych” historii, w tym opowieści o brutalnych zbrodniach, o skandalach z udziałem skorumpowanych polityków i urzędników publicznych oraz niezliczonych sytuacji, w których tłumy ludzi zachowywały się według wszelkich standardów w oburzający sposób.

Jednym z takich doskonale udokumentowanych wydarzeń, choć mało dziś znanych wśród nowych dublińczyków, jest wielki pożar whisky. Incydent nazwano „Dublin Whiskey Fire”. Miał miejsce 18 czerwca 1875 r. w dzielnicy Liberties położonej w południowej części miasta, na terenie dzisiejszego Dublina 8.

Pożar wybuchł w ogromnym magazynie Laurence'a Malone'a zlokalizowanym przy Chamber Street, w którym przechowywano 5000 drewnianych beczek zawierających ok. 1 193 000 litrów whisky, będącej własnością kilku głównych destylarni Dublina.

Dokładna przyczyna pożaru nie jest znana, ale, jak twierdzą źródła, wybuchł pomiędzy 16:35, kiedy ostatni raz sprawdzano magazyn, a 20:30, kiedy włączony się pierwszy alarm.

Gdy płomień dotarł do drewnianych beczek zawierających alkohol, zbiorniki eksplodowały i wywołały reakcję łańcuchową, w wyniku której płonąca rzeka whisky wypłynęła jak lawa z wulkanu przez pobliskie ulice i zaułki, przy których znajdowały się domy. Płonący alkohol szybko rozpętał piekło, podpalając wszystko, czego dotknął, rozprzestrzeniając płomień tak szybko, że nie można było zrobić nic innego, jak tylko uciec.

W tej biednej dzielnicy Dublina pod koniec XIX w. mieszkańcy często trzymali zwierzęta hodowlane w zagrodach w pobliżu swoich domów. W rezultacie, przerażone stada świń, kurczaków, kóz i gęsi uciekły z zagród i w popłochu biegały ulicami wraz z końmi, co potęgowało surrealistyczny chaos płynącej obok rzeki whisky w kolorze niebieskim.

Strumień whisky popłynął Cork Street, skręcił w Ardee Street, a następnie płynął dalej, wzdłuż jednej strony Mill Street, gdzie według doniesień w pewnym momencie miał ok. 60 cm szerokości, 15 cm głębokości i ponad 400 metrów długości.

Na ogień odpowiedziało zaledwie 15 żołnierzy z niedawno

utworzonej dublińskiej straży pożarnej pod dowództwem kapitana Jamesa Roberta Ingrama, który wcześniej był strażakiem w nowojorskiej straży pożarnej i słynął ze swoich „niekonwencjonalnych” strategii kontrolowania pożaru.

Do pomocy strażakom wezwano ok. 150 funkcjonariuszy policji i 200 żołnierzy. Czekali ich co najmniej trudne zadanie, gdyż mieli pilnować 60 beczek whisky, które uratowano z magazynu. Kiedy żołnierze zostali zaatakowani przez grupę niedoszłych rabusiów, musieli grozić, że użyją przeciwko nim bagnatów.

Kapitan Ingram wiedział, że dolanie wody do ognia byłoby katastrofalne w skutkach, ponieważ whisky unosiłaby się na wierzchu niczym benzyna i ogień rozprzestrzeniłby się dalej. Dlatego Ingram nakazał grupom żołnierzy posypać whisky mieszkanką piasku i żwiru. Szybko jednak zdał sobie sprawę, że to nie wystarczy, bo whisky zaczęła sączyć się przez piasek. Wtedy przyszło mu do głowy rozwiązanie: użycie końskiego nawozu.

Na szczęście duże ilości obornika dostępne były w składach zlokalizowanych na terenie miasta. Ingram nakazał więc przywieźć nawóz do Liberties wozami i rozrzucić go na ulice, tworząc prowizoryczne tamy. Gdy płonąca whisky zetknęła się z wilgotnym nawozem, została wchłonięta i ogień powoli zaczął przygasać.

Trudno jednak sobie wyobrazić zapach powstający z połączenia whisky, obornika i płonących stosów zniszczonych budynków.

Pomimo rozległych uszkodzeń konstrukcji, jakie spowodował pożar, zginęło w nim tylko 13 osób. Jednak żadna z ofiar śmierci

nie nastąpiła na skutek wdychania dymu, oparzeń lub jakiegokolwiek innej formy bezpośredniego kontaktu z samym ogniem. Gdy piekło płonęło, pojawiła się rzadka okazja: tłumy zebrały się wokół brzegów płonącej rzeki alkoholu i próbowały uchwycić jak najwięcej płynu w garnkach, patelniach, kapeluszach i „jakkolwiek obrzydliwe może się to wydawać zaobserwowano, że koledzy zdejmowali buty i używali ich jako kubków do picia” – tak podawał „The Irish Times” w artykule opublikowanym w z 21 czerwca 1875 roku.

Wszystkie 13 zgonów ofiar przypisano zatruciu alkoholem w wyniku wypicia skoncentrowanej whisky, która miała znacznie wyższą zawartość alkoholu niż zwykła whisky butelkowana, sprzedawana w sklepach i podawana w pubach.

Nie da się jednak ustalić, ile setek lub tysięcy osób wypilo tę whisky.

Pożar magazynu okazał się jednym z najbardziej niszczycielskich w historii Dublina. W odpowiedzi burmistrz Peter Paul McSwiney utworzył fundusz, aby zebrać pieniądze na pomoc mieszkańcom, którzy w pożodze stracili domy i dobytek.

W 2014 r. na pamiątkę Dublin Whiskey Fire irlandzka firma wprowadziła na rynek nową markę whisky o nazwie „Flaming Pig”. Nazwa jest hołdem złożonym świniom, które podobno jako pierwsze swoim piskiem zaalarmowały mieszkańców o pożarze.

Na etykiecie butelki znajduje się czarno-biała ilustracja przedstawiająca świnie, która ucieka przed ogniem oraz tekst o tragicznym wydarzeniu, a także jego data – 18 czerwca 1875 r.

Twój nowy brązowy kosz jest bezpłatny, ale usługa już nie

Zgodnie z nowymi przepisami, każdemu gospodarstwu domowemu w Irlandii przysługuje tzw. brązowy pojemnik. Zostanie dostarczony przez firmę odbierającą odpady, która będzie zobowiązana do świadczenia wszystkim swoim klientom usług związanych z odbiorem bioodpadów. Zmiana nastąpiła już od 1 stycznia, niezależnie od lokalizacji, z wyjątkiem wysp przybrzeżnych.

Do brązowego pojemnika można wrzucać wszelkiego rodzaju odpady spożywcze, w tym: surowe i upieczone mięso oraz ryby, resztki, obierki owoców i warzyw, ubrudzone żywnością serwetki, ręczniki papierowe, tekturowe pudełka po pizzy, a także skoszoną trawę i lekkie odpady ogrodowe.

W ramach planu rządu mającego na celu dostarczenie każdemu domowi w kraju brązowego pojemnika wszystkie gospodarstwa domowe będą zobowiązane do segregowania bioodpadów i korzystania z odbioru śmieci świadczonych przez upoważnioną do tego firmę. Alternatywnie, możliwe jest kompostowanie odpadów lub samodzielne dostarczanie ich do firmy segregującej śmieci.

Celem wprowadzenia brązowego pojemnika jest zminimalizowanie ilości odpadów

FOTO: NG

trafiających na wysypiska śmieci i zachęcenie ludzi do kompostowania.

Jak podaje serwis gript.ie, Minister ds. środowiska, klimatu i komunikacji, Eamon Ryan, przyjął nowe przepisy, które podpisał 21 grudnia ub.r. powołując się na niedawno opublikowane wyniki badania Irlandzkiej

Agencji Ochrony Środowiska, które mówią, że 21 proc. zawartości pojemników na odpady domowe to odpady spożywcze i ogrodowe, które można by było umieścić w brązowym pojemniku.

Jednakże, usługa odbioru odpadów z brązowego pojemnika nie będzie bezpłatna.

Tak jak wszystkie inne usługi odbioru odpadów świadczone przez prywatne firmy, klienci będą musieli za nią zapłacić, według cen ustalanych przez usługodawców.

Co istotne, gospodarstwa domowe, które odmówią korzystania z brązowych pojemników będą zobowiązane poinformować odbierającego odpady pisemnie, podając szczegóły dotyczące tego, w jaki sposób będą zarządzać bioodpadami.

Jeśli więc karmisz swoje zwierzęta domowe lub bydlę resztkami jedzenia, zamiast wrzucać je do brązowego pojemnika, lub też kompostujesz odpady samodzielnie, musisz poinformować o tym wyznaczoną firmę odbierającą odpady.

Aby zaznajomić ludzi z nowymi brązowymi pojemnikami, rząd uruchomił kampanię informacyjną, a na stronie internetowej mywaste.ie znajduje się sekcja „często zadawanych pytań” (FAQ). Można również zgłaszać sugestie dotyczące zarządzania odpadami w inny sposób, w tym informacje dotyczące domowego kompostowania.

Tymczasem, właściciele firm odbierających odpady w Irlandii są już zadowoleni z nowych przepisów, ponieważ dostarczą one dodatkowego źródła dochodu w przyszłym roku, co prawdopodobnie przyniesie duże zyski.

Beata Bieniada

Cillian Murphy narratorem filmu dokumentalnego o niepodległości Irlandii

Urodzony w Cork aktor Cillian Murphy zyskał międzynarodową sławę dzięki zagranii głównej roli w przebojowym filmie 2023 roku – „Oppenheimer”. Jest jednak rozpoznawalny również jako narrator kilku irlandzkich filmów dokumentalnych – w tym dokumentu „Irlandzka rewolucja”.

Niezależnie od tego, czy interesujesz się historią Irlandii, czy chciałbyś pogłębić swoją wiedzę o kraju, w którym mieszkasz, a może po prostu jesteś fanem Cilliana

Murphy'ego – ten dokument powinien Ci się spodobać. Teraz można bezpłatnie obejrzeć go w internecie.

Dokument wyprodukowany w 2019 r. opowiada historię irlandzkiej wojny o niepodległość (1919–1922), która ostatecznie doprowadziła do powstania „Wolnego Państwa Irlandzkiego”, obecnie nazywanego Republiką Irlandii. Pomyślna transformacja Irlandii do niepodległego państwa doprowadziła do tego, że kraj stał się wzorem i inspiracją dla innych kolonii brytyjskich, które dążyły do uzyskania niepodległości.

Rozpoczynając od podsumowania nieudanego Powstania Wielkanocnego z 1916 r., film stanowi kronikę tego, jak niegdyś marginalny i „rewolucyjny” ruch polityczny na rzecz niepodległej Irlandii zreorganizował się i zyskał rozmach, i powszechne poparcie wśród narodu irlandzkiego.

Na przywódców irlandzkiej walki rewolucyjnej w długim i trudnym procesie prowadzącym do niepodległości, wyłoniło się kilka ważnych postaci, takich jak Michael Collins i Éamon de Valera, stając naprzeciw brytyjskich polityków i mężów stanu, którymi byli Winston Churchill i David Lloyd George.

Film w wersji bezpłatnej dostępny jest tylko do 3 marca 2024 r. Trwa ponad 1,5 godziny i można obejrzeć go na kanale Youtube'a, wyszukując frazę: The Irish Revolution | ARTE.tv Documentary. RK

REKLAMA

Tani, szybki i bezpieczny kurier

Tani kurier

Polska-Irlandia-Polska

Ceny paczek:
do 10 kg - 25€
do 20 kg - 30€
do 30kg - 35€
do 40kg - 45€
do 50kg - 55€

Transportujemy:

- paczki,
- przeprowadzki
- palety
- i wiele więcej

Skontaktuj się z nami

Tel IRL: 01 697 2177

kontakt@speedpack.com.pl

www.speedpack.com.pl

Co Irlandczycy robią z nietrafionymi prezentami

Choć dawanie i otrzymywanie prezentów nie jest najważniejszym aspektem Świąt Bożego Narodzenia, to zdecydowanie jest jedną z najprzyjemniejszych tradycji związanych z tym okresem roku – szczególnie dla dzieci.

Jednak jako dorośli, możemy otrzymać prezent od przyjaciela, kolegi czy członka rodziny, który okazuje się nieprzydatny albo lub nie w naszym guście. Stąd pytanie: co zrobić z nietrafionymi prezentami świątecznymi? Co robi z nimi większość Irlandczyków?

Według przeprowadzonych przez Lottoland badań, przytaczanych przez serwis breakingnews.ie, ponad połowa Irlandczyków przekazuje niechciane prezenty komuś innemu – zwykle w oryginalnym opakowaniu. Inną popularną metodą po-

zbycia się podarku jest sprzedaż online.

Jednakże, w tym roku, prawie 45 proc. respondentów oznajmiło, że zachowa nietrafione prezenty jako wyraz szacunku dla darującego. Brzmi szlachetnie, choć niektórzy być może robią to tylko po to, by uniknąć nieprzyjemnej sytuacji w przyszłości, gdy darujący zapyta: „Co się stało z tym pięknym prezentem, które dałem ci w ostatnie Święta?”

Należy zauważyć, że młodsze osoby, zwłaszcza tzw. milenialsi urodzeni między 1981 a 1996 r., najliczniej zadeklarowały, że będą zachowywać niechciane prezenty z szacunku.

Łącznie 29 proc. respondentów powiedziało, że podaruje niechciane upominki, aby zaoszczędzić pieniądze i nie musieć nic kupować. Badanie wykazało również, że irlandzkie kobiety są bar-

dziej skłonne przekazać dalej nietrafione prezenty, podczas gdy mężczyźni chętniej je sprzedadzą, aby zarobić.

12 proc. respondentów powiedziało, że będą próbować zwrócić niechciane prezenty tam, gdzie zostały kupione. To może jednak okazać się trudne, jeśli nie ma się paragonu. Odważni mogą jednak spytać dawcę o paragon, choć to może wzbudzić pewne podejrzenia...

Ale jak wiemy, Boże Narodzenie to czas radosnego obdarowywania. Jako przykład, że hojność wciąż jest powszechna, 30 proc. respondentów powiedziało, że nie będą ani ponownie podarowywać, ani sprzedawać nietrafionych prezentów, a po prostu prześlą je do sklepów charytatywnych, mając nadzieję, że tam ktoś inny go zobaczy i powie: „To byłby wspaniały upominek! Chciałbym dostać coś

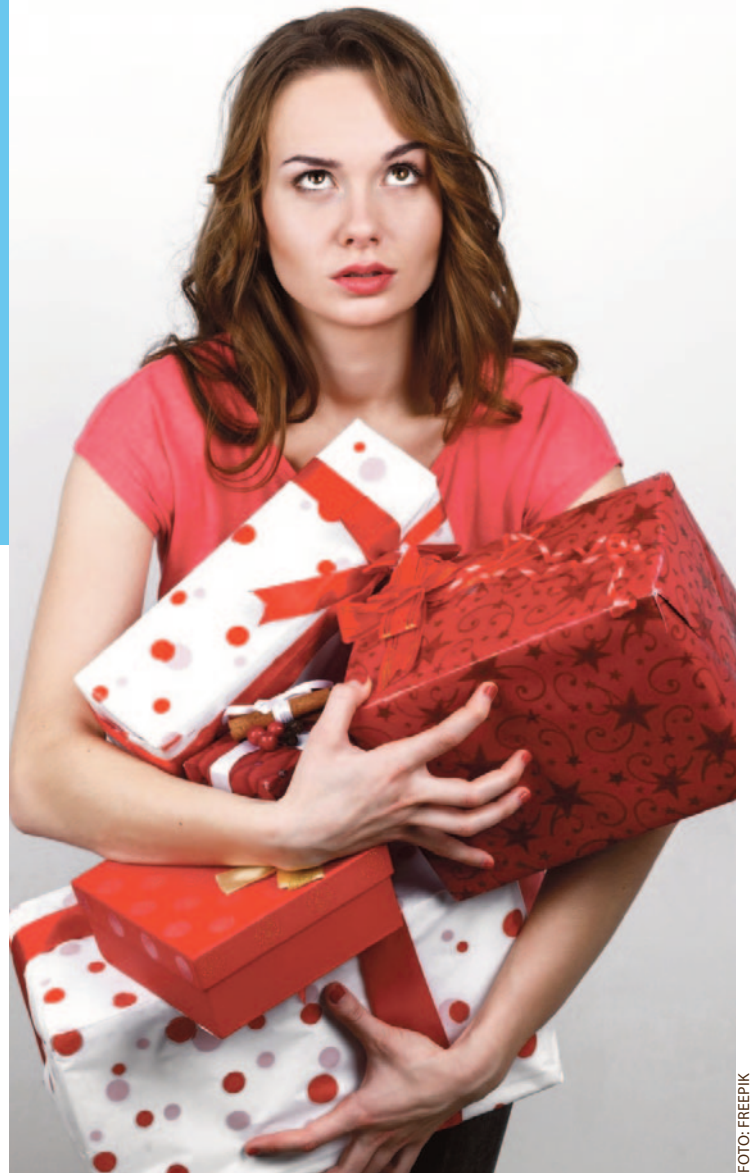

FOTO: FREEPIK

takiego na Święta!”

Miejmy nadzieję, że osoba, która podarowała prezent, nie odwieździe tego samego sklepu charyta-

tywnego i niechcący zobaczy nietrafiony prezent i pomyśli: „Hmm, wygląda znajomo...”

Anna Domańska

ARTYKUŁ SPONSOROWANY

Kursy „Polak w Irlandii” Odkryj klucz do sukcesu!

Zdobądź niezbędną wiedzę i osiągnij pełny potencjał na Zielonej Wyspie. Jeśli marzysz o udanym życiu lub pracy w Irlandii to autorski Kurs „Polak w Irlandii”, stworzony przez Agnieszkę Mazur, Legal Executive w Kancelarii prawnej w Dublinie, coucha i kobietę biznesu, mieszkającą z rodziną w Irlandii od kilkunastu lat – z pewnością jest dla Ciebie.

Kurs „Polak w Irlandii” zawiera kompleksowy program szkoleniowy i dostarcza niezbędnej wiedzy na temat życia w Irlandii. Zyskasz konkretne informacje, takie jak:

✓ Jak znaleźć pracę w Irlandii; dowiesz się, jak skutecznie szukać pracy, dostosować CV do lokalnych standardów

i pozyskać informacje o rynku pracy.
✓ Rola Prawnika i Tłumacza

KONSULTACJA PRAWNA KONSULTACJA Z DORADCĄ PODATKOWYM KONSULTACJA Z EKSPERTEM DS. UBEZPIECZEŃ 11 MODUŁÓW KONKRETNEJ WIEDZY

✓ Jak znaleźć mieszkanie w Irlandii; zrozumiesz, dlaczego warto skorzystać z ich usług oraz jak założyć własną firmę w Irlandii.

w czasach kryzysu mieszkaniowego: odkryjesz strategię na radzenie sobie z trudnościami na rynku mieszkaniowym.
✓ Miejsca warte odwiedzenia: otrzymasz wskazówki, co do miejsc wartych odwiedzenia na Zielonej Wyspie.

Jakie korzyści odniesiesz po ukończeniu kursu?
1) Ograniczysz stres związany z przeprowadzką.
2) Skrócisz czas poszukiwania pracy i mieszkania.
3) Unikniesz błędów i problemów prawnych.
4) Odkryjesz niezapomniane miejsca w Irlandii.

Kurs zawiera również 5 dodatkowych Bonusów. Dowiedz się więcej na: www.polakwirlandii.pl lub zapisz się na webinar na stronie FB: Polak w Irlandii.

NG

Tania sterylizacja i kastracja kotów w hr. Roscommon

Czy jesteś właścicielem kota mieszkającym w hrabstwie Roscommon? Czy zastanawiałeś się nad sterylizacją lub kastracją swojego pupila, ale okazało się, że koszt jest zabieg jest zbyt duży? Jeśli tak, mamy dobrą wiadomość! Hrabstwo Roscommon SPCA oferuje tanią usługę sterylizacji i kastracji za opłatą zaledwie 10 euro.

Sterylizacja i kastracja to bezpieczne i skuteczne procedury, które zapobiegają rozmnażaniu się kotów i pozwalają zwalczyć problem przeludnienia zwierząt domowych w Irlandii. Sterylizując i kastrując

swoje koty, nie tylko zapobiegasz niechcianym ciążom, ale także zmniejszasz liczbę bezdomnych i niedożywionych zwierząt, które cierpią i umierają na ulicach.

Jeśli chcesz wysterylizować lub wykastrować swojego kota za jedyne 10 euro, zadzwoń do SPCA pod numer 087 050 5594 lub wyślij e-mail na adres spca@roscommon-spca.ie, aby uzyskać więcej informacji. Celem skorzystania z tej usługi należy okazać dokument potwierdzający zamieszkanie w hrabstwie.

Program wspierany jest przez Roscommon SPCA i Departament Rolnictwa. Roscommon SPCA CLG (Towarzystwo Zapobiegania Okrucieństwu wobec Zwierząt) jest organizacją non-profit (facebook.com/roscommon-spca). NG

Jeśli mieszkasz na terenie hrabstwa Roscommon

ILUSTRACJA: FREEPIK

Aspołeczne zachowania i wzrost agresji w pociągach

PONAD 2,5 TYS. SKARG W CIĄGU ROKU NA AGRESYWNE I ANTYSPOŁECZNE ZACHOWANIA PASAŻERÓW W POCIĄGACH

Każdy, kto podróżuje pociągami w Irlandii, może być świadkiem lub znać kogoś, kto był świadkiem zdarzenia, które można opisać jako szokujące, niepokojące, a nawet nielegalne.

Na szczęście, pasażerowie Irish Rail mogą zgłaszać takie incydenty, wysyłając wiadomość na wyznaczony numer

w celu podania szczegółów zdarzenia.

Do końca listopada 2023 r., Irish Rail otrzymał ponad 2 500 skarg dotyczących incydentów w pociągach w całym kraju.

Dane udostępnione gazecie „Irish Mirror”, na podstawie ustawy o dostępie do informacji, pokazują, że liczba otrzymanych wiadomości

tekstowych wzrosła z 904 w 2019 r. do 2 076 w 2022

i aż do 2 502 w ciągu pierwszych 11 miesięcy 2023 roku.

Irish Rail sklasyfikował 711 skarg od stycznia do listopada 2023 r. jako „zachowanie antyspołeczne”, 26 jako „przestępstwa zagrażające porządkowi publicznemu”, 12 jako „przestępstwa kryminalne”, 7 jako „akty nienawiści”,

7 jako „nieprzyzwoite zachowanie” i 1 jako „nękanie”.

Często składano skargi dotyczące spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i palenia w pociągach. Wiele zgłoszeń dotyczyło agresywnie zachowujących się pasażerów.

Zgłoszenia opisane przez pasażerów obejmowały m.in. skargi na: kobietę uprawiają-

cą seks oralny, dwóch mężczyzn rzekomo wciągających kokainę ze stołu w ciągu dnia na ruchliwej trasie Dublin-Cork, dzieci zażywające narkotyki, grupy nastolatków plujące i dokuczające innym pasażerom, pasażera kopiącego wózek z dzieckiem oraz mężczyznę dotykającego się po kroczu podczas nagrywania pasażerki.

Rzecznik Irish Rail powiedział, że wiadomości tekstowe to ważne narzędzie, które umożliwia klientom dyskretne zgłaszanie zachowań aspołecznych i zauważono wzrost używania tej opcji w ostatnich latach: – System ten pomocny jest nie tylko dla naszego centrum bezpieczeństwa, które na bieżąco monitoruje zgłoszenia w celu skierowania ochrony lub powiadomienia policji, ale także pomaga planować przyszłe rozmieszczenie ochrony – skomentował rzecznik i dodał: – Biorąc pod uwagę znaczną liczbę otrzymanych SMS-ów, które nie zawierały informacji lub nie miały konkretnego związku ze zdarzeniami, przypominamy każdemu, kto musi skorzystać z usługi, aby wysłać słowo TRAIN, a następnie szczegóły i lokalizację zdarzenia, a także numer wagonu na numer 51444.

Dokumentacja wiadomości tekstowych nie pre-

cyzuje, jakie były odpowiedzi Irish Rail na informacje otrzymane za pośrednictwem systemu powiadamiania SMS-em. Niemniej jednak, kilku pasażerów wyraziło frustrację z powodu odczuwanego braku działań po pierwszych skargach.

„Absolutnie nic nie zostało zrobione. Dzięki!” napisała jedna osoba, dodając: „Mam nadzieję, że nie zostałem obciążony kosztami za te SMS-y”.

Jednak wysyłanie wiadomości tekstowych nie jest darmowe. Według strony irishrail.ie, koszt wysłania wiadomości tekstowej zależy od operatora telefonii komórkowej i konkretnej umowy.

Mimo licznych doniesień o nieodpowiednich zachowaniach w pociągach w ubiegłym roku, niemożliwe jest określenie, ile incydentów pozostało niezgłoszonych. Niemniej jednak, statystyki pozwalają stwierdzić, że tego rodzaju incydenty stają się coraz bardziej powszechne i prawdopodobnie wywołają dalszą dyskusję na temat tego, czy Irish Rail powinien utworzyć własną jednostkę policji kolejowej, podobnie jak British Transport Police, która działa w Anglii, Szkocji i Walii (ale nie w Irlandii Północnej) i jest odpowiedzialna za pilnowanie porządku w brytyjskiej sieci kolejowej oraz innych usług transportu publicznego w Wielkiej Brytanii.

Radosław Kotowski

REKLAMA

Healthy Bread by Lukas

ZACZNIJ PORANEK

ze świeżym CHLEBKIEM

OFERUJEMY:

- ✓ chleby żytnie
- ✓ chleby pszenne
- ✓ chleby razowe
- ✓ chleby orkiszowe
- ✓ bułki
- ✓ drożdżówki
- ✓ jagodzianki

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

- ☎ Łukasz Gryczka: 089 94 60 247
- ✉ gryczka.lukasz@gmail.com
- 📱 Healthy bread by Lukas

Dostawy prosto do Twojego sklepu/domu

Zamów już dziś z wysyłką do drzwi na terenie całej Irlandii
Spróbuj, a nie zawiedziesz się!

REKLAMA

Przygotowywanie wniosków o obywatelstwo irlandzkie

Magdalena Nowacka
– usługi doradztwa prawnego

Tel: 087-388-7618

ARTYKUŁ SPONSOROWANY

WNIOSEK O IRLANDZKIE OBYWATELSTWO

Jeśli zdecydujemy się już zamieszkać w Irlandii na stałe i mimo, że mieszkamy w niej przez lata, to jesteśmy tylko jej rezydentami. Niestety, nasza sytuacja polityczna obecnie nie jest zbyt stabilna, i uzyskanie drugiego obywatelstwa daje nam zabezpieczenie na przyszłość, a brexit pokazał, że Polaków posiadających paszporty brytyjskie nie dotyczyły zmiany w prawie w związku z wyjściem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.

Wraz z irlandzkim obywatelstwem zyskujemy takie same prawa jak Irlandczycy. Mamy prawo do głosowania i kandydowania w wyborach. Zyskujemy takie same benefity i możemy korzystać z pomocy konsulatów irlandzkich na całym świecie.

Kolejną zaletą posiadania paszportu irlandzkiego, jest fakt, iż jest to jeden z „najmocniejszych” paszportów na świecie. Irlandia ma podpisane umowy międzynarodowe z wieloma krajami na całym świecie, takimi jak: Australia, Japonia, Kanada, Nowa Zelandia, Stany Zjednoczone, itp., co umożliwia irlandzkim obywatelom podróżowanie bez długiego oczekiwania na rozpatrzenie ich wniosków o wizę.

Jeśli chcielibyście Państwo posiadać irlandzki paszport, oto niezbędne informacje w pigułce: należy wypełnić wniosek, skompletować wymaganą dokumentację i aplikować o obywatelstwo. Czas skompletowania dokumentów nie powinien zająć Państwu dłużej niż 2-4 tygodnie.

Po uzyskaniu irlandzkiego obywatelstwa zrzeczenie się polskiego obywatelstwa nie jest konieczne.

Warunki złożenia wniosku o irlandzki paszport

Jest kilka warunków, które należy spełnić, aplikując o irlandzki paszport, choć najważniejszym jest stały pobyt na terenie Irlandii. Trzeba przebywać na terenie Irlandii przez minimum 5. lat.

Ważne jest, aby pamiętać, iż otrzymanie obywatelstwa irlandzkiego nie jest obligatoryjne, jest nadanym przywilejem. Dlatego też trzeba udowodnić, iż przebywamy na stałe w Irlandii oraz to, że wiążemy z tym krajem swoją przyszłość.

Oto najczęściej zadawane pytania dotyczące aplikacji:

Brakuje mi dokumentu z listy wymaganych dokumentów, czy na tej podstawie mój wniosek zostanie odrzucony?

Jest to mało prawdopodobne. Jeśli brakuje nam czegośkolwiek, można zawsze zastąpić go innym dokumentem. Należy pamiętać, iż jest to bardzo częsty dylemat aplikantów, ponieważ z reguły niszczyliśmy większość dokumentów na bieżąco.

Karalność

Każdy kandydat jest sprawdzany pod względem niekaralności, aczkolwiek, fakt, że aplikant był kiedyś karany, nie oznacza, że nie otrzyma obywatelstwa irlandzkiego.

Pobieram zasiłek, jestem na bezrobociu, rencie, chorobowym (bądź na jakimkolwiek beneficie socjalnym)

Fakt, iż aplikant nie pracuje lub jest na jakimkolwiek beneficie socjalnym, nie dyskwalifikuje go, aby otrzymać obywatelstwo.

Czy wymagana jest znajomość jęz. angielskiego przez kandydata podczas składania wniosku?

Nie. Obecnie znajomość jęz. angielskiego nie jest weryfikowana, mimo że przed pandemią były wstępne propozycje dotyczące wprowadzenia egzaminów z jęz. angielskiego oraz historii, tak jak ma to miejsce w Anglii oraz Stanach Zjednoczonych.

Oplaty

Dwie najważniejsze opłaty to: opłata za wniosek, która wynosi €175 oraz opłata po otrzymaniu pozytywnej decyzji o obywatelstwie €950.

Po złożeniu wniosku na otrzymanie decyzji o nadaniu obywatelstwa czeka się obecnie ok. 1 roku.

Warto jest także pomyśleć o za-

bezpieczeniu przyszłości dla swoich niepełnoletnich dzieci. Dla dziecka do 18-go roku życia opłata za obywatelstwo kosztuje € 200 plus opłata za wniosek €175.

Wnioski Online

Pod koniec 2023 roku, została wprowadzona procedura składania wniosków przez internet. Wymogi dotyczące składania wniosków o obywatelstwo zostały uproszczone. Jednym słowem: obecnie jest łatwiej uzyskać obywatelstwo.

PROBLEMY Z APLIKACJĄ

Należy pamiętać, iż Wydział Departamentu Sprawiedliwości rozpatruje tysiące wniosków, dlatego jest przygotowana lista wymaganych warunków, o których należy pamiętać podczas przygotowywania aplikacji oraz dokumentów. Niestety dużo wniosków jest odrzucanych na podstawie nie faktu, że aplikant nie kwalifikuje się, aby otrzymać obywatelstwo, ale z powodu nieprawidłowego wypełnienia wniosku lub nieprawidłowego skompletowania wymaganej dokumentacji.

Drodzy Państwo, pomagamy naszym Rodakom (i nie tylko) w przygotowaniu wniosków o obywatelstwo irlandzkie. Gdyby Państwo mieli inne nurtujące pytania, zapraszamy na bezpłatne konsultacje oraz niezobowiązujące porady prawne pod numerem 087-388-7618.

Magdalena Nowacka, usługi doradztwa prawnego

REKLAMA

3394 DU

RADIO CENZURA
Zjednoczeni w walce o lepsze jutro
słuchajmy Radia Cenzura

CHWYĆ ZA STER
ZBUDUJMY RAZEM
NOWĄ PRZESTRZEŃ
RADIOWĄ

www.radiocenzura.pl

f i s

3323 DU

Nowości w Wolnych Lekturach

Nadszedł Nowy Rok, a zatem Tuwim, Makużyński i Gałczyński właśnie przeszli do domeny publicznej! Zajrzyj na stronę wolnelektury.pl i sprawdź, czy twoje ulubione utwory tych autorów znalazły się już w naszej bibliotece wolnych ebooków.

Do domeny publicznej przechodzą dziś również dzieła innych znanych twórców, w tym dwóch noblistów: rosyjskiego poety i prozaika Iwana Bunina oraz amerykańskiego dramaturga Eugene'a O'Neill'a, a także m.in. Elsy Beskow, szwedzkiej autorki dla dzieci, Marjorie Raw-

lings, laureatki nagrody Pulitzera za powieść „The Yearlings”, czy Rachilde, francuskiej pisarki i dramaturżki.

– Ludzie od tysięcy lat zapisują swoje myśli, uczucia, opowieści i każda i każdy z nas wraza, czepiąc z tego bogactwa minionych pokoleń. Na tym właśnie

polega wyjątkowa zdolność naszego gatunku do rozwoju. Nie musimy odkrywać wszystkiego wciąż na nowo, bo możemy uczyć się od innych i to także tych, którzy nie żyją już od setek lat. Dlatego wygasanie praw wyłącznych, które powstrzymują ten naturalny obieg kultury, i uwalnianie literatury to powód do świętowania — wyjaśnia Maria Świetlik, dyrektorka ds. rozwoju fundacji Wolne Lektury, i zaprasza do odwiedzenia e-biblioteki. **NG**

Balbriggan Gospel Choir na scenie WOSP Balbriggan

W dniu 27 stycznia w ramach Wielkiego Finału WOSP Balbriggan w Bre-more Castle wystąpi Chór Gospel Balbriggan, który był również gościem 31. Wielkiego Finału. Chór powstał w styczniu 2018 roku, a jego celem jest gromadzenie członków społeczności Balbriggan razem, aby dobrze się bawić i śpiewać jednym głosem.

Dyrektor muzyczny Dave Flood, absolwent DKIT Music, który wkrótce po ukoń-

czeniu studiów założył swój pierwszy chór i od 2011 r. jest mocno zaangażowany w scenę muzyki chóralnej społeczności lokalnej. Dave jest członkiem Fingal Gospel Choir, Amici Vocal Ensemble, Dublin Ukulele Collective, High Hopes Choir i oczywiście Balbriggan Gospel Choir.

Chór poza występami organizował także zbiórki pieniędzy na rzecz różnych lokalnych organizacji charytatywnych: Balbriggan Cancer Society, Balbriggan Meals on Wheels, „Remember Us”,

„Jigsaw” i First Fortnight.

Ostatnio chór brał udział w występie „Big Busk” dla Focus Ireland na stacji kolejowej Pearse w Dublinie w marcu 2022 r. i śpiewał w ramach premiery Thrive Balbriggan oraz kampanii „Hello How Are You?” prowadzonej przez Mental Health Ireland w kwietniu.

W maju gościli fantastyczny chór kobiet Buck's County Women's Chorus, który przyjechał aż z USA, aby dołączyć do nich na wspólnym koncercie „A May Musical Medley”. **NG**

FOTO: FACEBOOK.COM/WOSP/BALBRIGGAN

Daj Dobry Włos!

Nie zawsze wszystko gra tak jak chcemy... ale... czasem niewiele potrzeba, by nadać trudnym chwilom lepszy ton.

Jeśli masz ochotę na zmiany z nowym rokiem (ale wiesz, że ani pracy ani samochodu zmieniać nie chcesz), albo zwyczajnie nie brakuje Tobie odwagi – to dokładnie tyle potrzeba by wesprzeć dzielne kobiety, które rozpoczęły życiowe negocjacje z chorobą nowotworową. Potrzebujemy Twoich 35 cm niefarbowanych włosów, by dodać im sił.

Po raz kolejny, przy wsparciu Fundacji

Rak'n'roll. Wygraj Życie w trakcie 32 Finału WOSP w Dublinie przeprowadzimy zbiórkę włosów na peruki dla kobiet.

By dać ten Dobry (!) Włos, zapoznaj się proszę ze szczegółami na stronie: <https://www.raknroll.pl/dajwlos/#5zasad>, a dubliński sztab WOSP zadba na finale o fryzjerów, którzy wesprą całą akcję.

Dajemy znać teraz, by ze ścinaniem włosów poczekać do dnia Finału, czyli 28 stycznia, a o szczegółach poinformujemy niebawem na stronie: www.facebook.com/dublinwosp.

NG

TU WSZYSTKO GRA OK!

DAJ WŁOS!

32. FINAŁ

POMAGAMY, BO POTRAFIMY

niefarbowane # 35 cm

2024 32 FINAL DUBLIN

Rak'n'Roll

WŁOSY DOKŁADNIE WŁADZĄ SIĘ

FOTO: FACEBOOK.COM/DUBLINWOSP

REKLAMA

OSIĄGNIJ PEŁNY POTENCJAŁ NA ZIELONEJ WYSPIE

POLAK W IRLANDII

OSIĄGNIJ PEŁNY POTENCJAŁ NA ZIELONEJ WYSPIE

POLAK W IRLANDII

UZYSKAJ DOSTĘP DO PLATFORMY KURSU ORAZ BONUSÓW

Odbierz dostęp teraz

KONSULTACJA PRAWNA | KONSULTACJA Z DORADCĄ PODATKOWYM | KONSULTACJA Z EKSPERTEM DS. UBEZPIECZEŃ | 11 MODUŁÓW KONKRETNEJ WIEDZY

**REKLAMA
ADVERTS**

ads@ng24.ie

089 264 03 50

prasa • internet • social media

Świąteczny Świat Tradycji

Nieważne, jak i gdzie spędzasz święta, zawsze będzie Ci towarzyszyć Magia Świąt.

Oliwia Wcisło

FOTO: FREEPIK

Grudzień upłynął w klasach szóstych szkoły SEN w klimacie świątecznym. W oczekiwaniu na święta Bożego Narodzenia uczniowie na lekcjach języka polskiego tworzyli swoje kości opowieści o tematyce świątecznej, które potem stanowiły podstawę do napisania własnego opowiadania. Fantazja uczniów nie zawiodła, opowiadania były niezwykle i ciekawe, a wybór jednego spośród trzydziestu był niezwykle trudny. Poniżej przedstawiamy zwycięskie opowiadanie uczennicy klasy 6C – Oliwii Wcisło.

„Wow, jak fajnie, że już niedługo ferie świąteczne. Nie mogę się doczekać, gdy zobaczę babcię i dziadka. Może pójde na sanki lub jabłuszko, ulepię bałwana lub upiekę pyszne pierniczki dla Mikołaja ...No tak! I jeszcze wypiję gorącą czekoladę z bitą śmietaną i piankami o kolorze różowym i białym... Jest tyle możliwości i słodkości”... – pomarzyła Zuzia, wpatrując się padający za oknem klasy śnieg.

– Kto mi powie, jaka jest odpowiedź na zadanie numer trzy? – pyta nauczycielka.

Pani rozgląda się po cichej klasie. Jej uwagę szybko przykuwa zamyślona Zuzia, która jak zawsze myśli o niebieskich migdałach.

– Zuziu, może ty? – pyta pani.

– Co...ja?! – szybko odpowiada Zuzia.

– Tak! Jest tu jakaś inna Zuzia? – mądruje się pani.

– Nie... – odpowiada Zuzia.

– Zatem nie masz problemu, żeby przyjść do tablicy! – mówi nieco zirytowana pani.

Zuzia podchodzi do tablicy totalnie zakłopotana. Wie, że może jedynie liczyć na pomoc Thomasa, który siedzi w pierwszej ławce. Odwraca się w jego kierunku patrząc błagalnym wzrokiem i Thomas już wszystko rozumie.

– 56... – szepcze zmartwiony Thomas.

– 56? – odpowiada niepewna Zuzia.

– To poprawna odpowiedź! – gratuluje pani.

...
Chwilę później wybija szkolny dzwonek.

– Dzięki za pomoc Thomas! – mówi Zuzia z ogromną ulgą.

– Nie ma sprawy – uśmiecha się Thomas.

– Chodźmy znaleźć innych! – Piszczą podekscytowana Zuzia.

– Znakomity pomysł! Zatem w drogę! – odpowiada Thomas.

– Mika, Liam! Poczekajcie! – wrzeszczy Zuzia.

– O, hej, Zuzia – odpowiada Mika.

– Wybieracie się gdzieś po szkole? – wypytuje z zainteresowaniem Liam.

– Nie, nie mamy jeszcze żadnych specjalnych planów – odpowiada Thomas.

– Mam pomysł! – wrzeszczy Mika.

– Jaki? – podpytuje Liam.

– Więc, możemy iść na gorącą czekoladę, bo to nasz wspólny ostatni

dzień w Irlandii przed feriami – tłumaczy Mika.

– Tak! Świetny pomysł. Szkoda, że jedziecie na święta... smutno mi będzie bez was – oznajmia Liam.

– Nie martw się, niedługo wrócimy! – pociesza Mika.

Gdy dotarli na miejsce, cała kawiarnia zapełniona była ludźmi.

– Jak widać, nie tylko my mamy ochotę na gorącą czekoladę – śmieje się Liam.

– Zawsze możemy wziąć na wynos – proponuje Thomas.

Ostatecznie wszyscy decydują się, żeby wziąć czekoladę na wynos. Wszyscy razem długo spacerują po parku. Zapada ciemna, zimna noc. Drzewa ruszają się w rytm wiatru. Każdy powoli rozchodzi się do swoich domów. Gdy Zuzia dociera do domu jest podejrzenie cicho, ale nie przejmując się tą myślą.

Szybko wskakuje od łóżka i zasypia jak suseł. Wybiła północ. Nagle Zuzia słyszy nieznaną jej dźwięk.

Wystraszona schodzi na dół do salonu i widzi dzwonek. Nie wie do końca do czego one prowadzą, ale dzielnie stawia krok do przodu po skrzypiącej zimnej podłodze.

– Halo, jest tam kto? – pyta wystraszona Zuzia i dostrzega siedzącego na kanapie elfa. Zuzia nie wierzy własnym oczom.

– Ach! – wrzasnęła Zuzia.

– Uspokój się dzikusie! – żąda elf.

–K-kim t-ty j-jesteś i-i co ty robisz w moim domu!? Żądam odpowiedzi! – dodaje przestraszona Zuzia.

–Przysłał mi tu Święty Mikołaj – tłumaczy elf.

– Święty Mikołaj? – cytuje niezachwycona Zuzia.

–Tak, tak dokładnie to tak, o i najmocniej przepraszam, że się wcześniej nie przedstawiłem. Mam na imię Elfie i jestem policjantem – dodaje Elf.

– Co... ja?! Proszę! Nie aresztuj mnie! – płacze Zuzia.

– O, Boże! Jeszcze z takimi dramatyzującymi dzikusami to nie miałem do czynienia – mruczy pod nosem Elfie.

– Czemu tu jesteś? – wypytuje Zuzia?

– A no tak, prawie zapomniałem... Jestem tu dlatego, bo ponoć zламаłaś zasadę 10-6 – tłumaczy Elfie.

– Czyli?!... – pyta znudzona Zuzia przewracając oczami.

– Czyli co, uważasz, że jest tylko jedna tradycja na obchodzenie Świąt Bożego Narodzenia? – pyta Elfie.

– A... A gdyby nawet, to co? To nie twój interes! – protestuje Zuzia.

– A, akurat mój największy interes! Większy niż twój interes – poprawia Elfie.

– Masz może 30 centymetrów wzrostu... Co mi zrobisz? Posłuchaj! Fajnie się gadało, ale ty przebiezańcu lepiej idź do swojej mamusi, bo ja idę spać. Dobranoc! – stanowczo mówi Zuzia.

Nieco urażony Elfie ma już dość tej rozkapryszonej dziewczyny.

– Nie zostawiasz mi wyboru – stwierdza z uśmiechem Elfie. Elfie rzuca dziwno-wyglądającą kulę. Zuzia odwraca się i widzi drzwi albo raczej dziurę... jakby wszechświat.

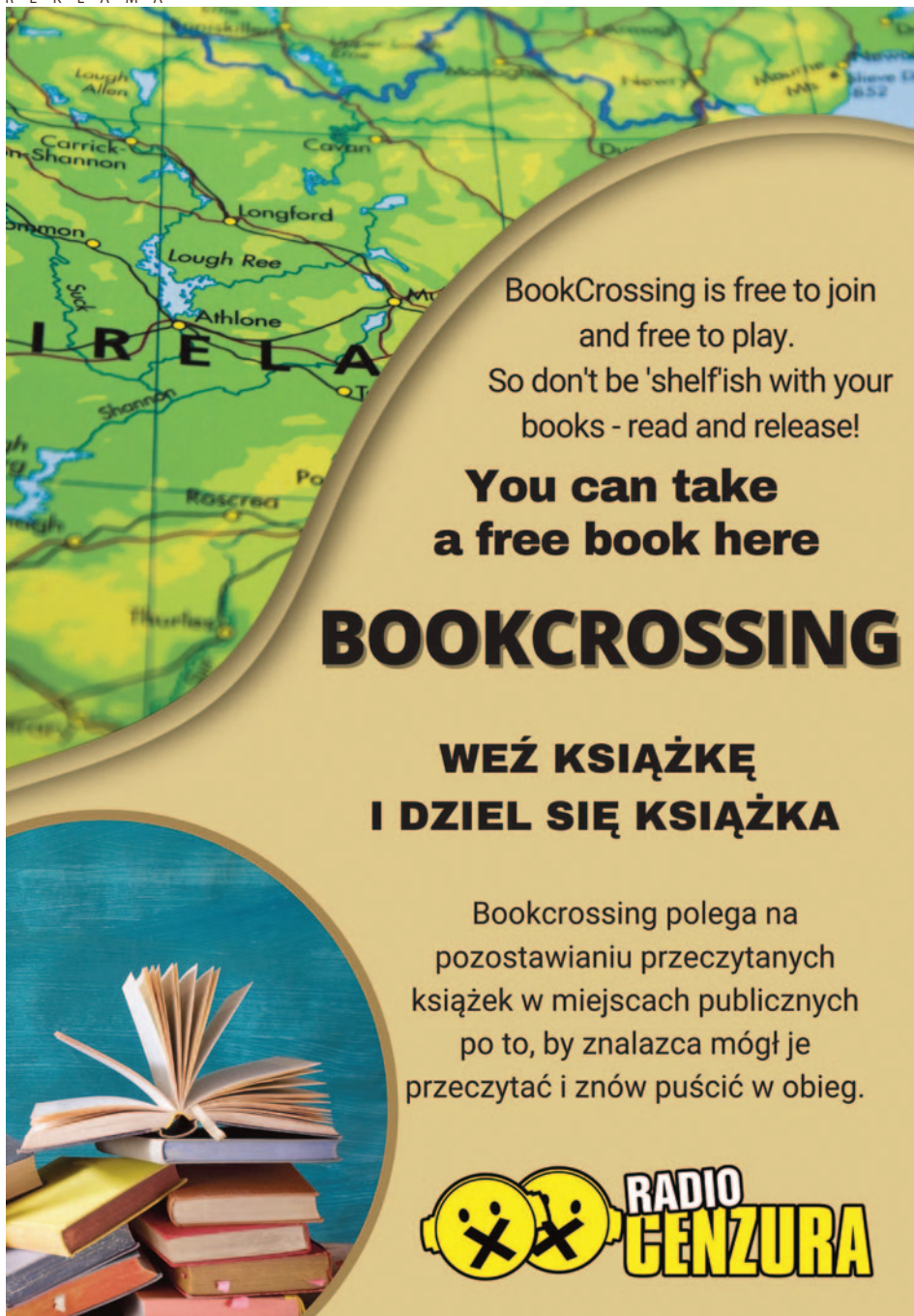
– Co to jest?! – Pyta przestraszona Zuzia.

– To jest portal – odpowiada Elfie.

– A jak tam jest? – pyta zachwycona Zuzia.

– Zaraz się przekonasz! – śmieje się Elfie.

REKLAMA

BookCrossing is free to join and free to play. So don't be 'shelf'ish with your books - read and release!

You can take a free book here

BOOKCROSSING

WEŹ KSIĄŻKĘ I DZIEL SIĘ KSIĄŻKA

Bookcrossing polega na pozostawianiu przeczytanych książek w miejscach publicznych po to, by znalazca mógł je przeczytać i znów puścić w obieg.

RADIO CENZURA

Elfie wpycha Zuzię do portalu.

Zuzia podróżuje przez cały świat, tyle, że w magiczny sposób. Widzi Wieżę Eiffla, Big Bena i nawet Statuę Wolności! Nagle zbliża się do nieznanego jej ziemi i ląduje w jakimś domu. Dom jest pięknie udekorowany świątecznymi dekoracjami. Jest choinka z prezentami. Zuzia natychmiast zauważa, że jest dzień.

– O, już wreszcie jesteście! – mówi znany jej głos.

Zuzia szybko się orientuje, że to Liam.

– O, cześć Liam – mówi Zuzia.

– Chodź otworzyć prezenty! – mówi podekscytowany Liam.

– Ale jak to? Przecież jest dwudziesty piąty grudnia i na dodatek jest ranek! – wymądrza się Zuzia.

– Dokładnie tak. W Irlandii otwiera się prezenty dwudziestego piątego grudnia rano. Wieczorem tego dnia mamy tradycyjny obiad. Zazwyczaj jest to faszerowany indyk, ziemniaki, brukselka i wiele innych przepysznych potraw! – tłumaczy Liam.

– Wow! Nigdy nie myślałam, że w Irlandii tak obchodzi się święta! – mówi zdziwiona Zuzia.

– A macie Mikołajki? – Pyta Zuzia.

– A co to? – Śmieje się Liam patrząc na Zuzię, jakby była stuknięta.

– Nieważne... – odpowiada Zuzia.

– O, a kto to? Cześć! – Wita się Zuzia spoglądając na małego chłopca obok Liama.

– A, on... To mój młodszy brat, Daragh – tłumaczy Liam.

– Cześć, a czemu to coś tam z tyłu się zamyka? – pyta Daragh pokazując palcem.

Zuzia z przerażeniem ogląda się do tyłu i widzi zamykający się portal.

– Ach, to... Um... muszę lecieć! Pa! – krzyczy pędząca do portalu Zuzia. Zamyka oczy z przerażenia i skacze w czarną dziurę. Po chwili ląduje w nowym miejscu.

– Wow! – mówi zaskoczona Zuzia rozglądając się po nowym miejscu. Jest piękny, słoneczny dzień. W oddali widzi kryształowo-czystą wodę w kolorze błękitnego nieba. Wszyscy korzystają z pięknej pogody opalając się na plaży, pływając w oceanie lub pijąc orzeźwiające napoje w pobliskim barze. W oddali na leżaku widzi mężczyznę w czapce Świętego Mikołaja, o długiej, białej brodzie i w czerwonych spodkach kąpielowych. Wokół dzieci zbierają się, prosząc o autograf lub zdjęcie.

– O, hej Zuziu! – dziewczynka znów słyszy znajomy głos, który szybko sprowadza ją na ziemię.

– Thomas? A co ty robisz na plaży? – pyta nieco zaskoczona, ale i ucieszona widokiem Thomasa Zuzia.

– Ja tu spędzam święta – odpowiada Thomas.

– Ale, jak to? Przecież tu jest lato... Czy to lipiec? – pyta Zuzia. No, tak to może wygląda, ale tak naprawdę jest grudzień i jesteśmy w Australii. Tu zawsze jest ciepło, a właśnie zaczęło się lato. – tłumaczy Thomas.

– Wow! Lato w Boże Narodzenie? To super! A co wy tu robicie w święta, skoro nie możecie lepić bałwanów? – pyta Zuzia.

– Zazwyczaj mamy grila lub piknik na plaży – mówi Thomas.

– A kiedy otwieracie prezenty? – podpytuje Zuzia.

– Prezenty otwieramy dwudziestego szóstego grudnia – odpowiada Thomas

– Wow! To interesujące, jak można spędzać święta w różnych zakątkach świata – mówi zaskoczona Zuzia.

– O, nie, portal... Muszę lecieć, pa! – wrzasnęła Zuzia biegnąc w stronę portalu.

Zuzia w ostatniej chwili wskakuje do zamykającego się portalu i po chwili ląduje w zupełnie nowym miejscu. Rozgląda się dookoła i widzi, że jest w środku jakiegoś domu, który wygląda zupełnie inaczej niż dom Liama.

– Co to za miejsce? Jakiś niski stół i maty zamiast krzeseł – mówi na głos zakłopotana Zuzia.

– Hej Zuziu! – wykrzykuje z radości podekscytowana Mika.

– Co się tu dzieje? – pyta Zuzia, która nie jest już zaskoczona.

– Wesołych Świąt! – krzyczy Mika.

– Jak to...? Tu nie ma nic świątecznego... – mówi nieco zakłopotana Zuzia.

– Wiesz, w Japonii jest zaledwie jeden procent chrześcijan, więc zmieniliśmy to na nasze własne święto, tak zwane Kurisumasu. To japońska wersja Bożego Narodzenia. Kurisumasu jest także nazywanym Świętem Miłości. Jest ono obchodzone dwudziestego czwartego grudnia. Wiele osób wybiera się na randki lub się oświadcza – tłumaczy Mika.

– To fascynujące, że mogą być inne wersje Świąt Bożego Narodzenia! – mówi zdumiona Zuzia.

– Dobra, to ja muszę lecieć, pa! – krzyczy Zuzia.

– Tanoshii kyuuka wa osugoshi kudasai! – krzyczy Mika.

– A co to znaczy? – pyta zdziwiona Zuzia.

– Wesołych Świąt! – tłumaczy uśmiechnięta Mika.

Zuzia powoli przenika przez rozpylającą się galaktycznie magiczną mgłę i dostrzega jej salon i tego samego podejrzanego Elfiego.

– I jak było? – podpytuje Elfie z zadowolonym uśmiechem na twarzy.

– Znakomicie! Było Święto Zakochanych, grill na plaży, opalający się Mikołaj, przepyszny indyk z ziemniakami i brukselką, i inne fantastyczne tradycje! – dodaje Zuzia.

Zuzia rozgląda się po domu żałując, że ta magiczna podróż dobiegła końca.

– Cieszę się, że już wszystko zrozumiałaś – uśmiecha się Elfie. – Na mnie już czas. Mikołaj się pewnie martwi – mówi Elfie.

– Do zobaczenia – mówi Zuzia. Wpadnij jeszcze kiedyś, bo chętnie jeszcze raz wybiorę się w taką fascynującą podróż.

– Na to trzeba sobie zasłużyć i nie być takim wrzeszczącym dzikusiem – odpowiada Elfie z sarkazmem. – O, i Zuziu, idź już do mamusi... – Elfie puszcza oczko i znika.

Zuzia przewraca oczami i kładzie się spać.

REKLAMA

32. FINAL WOŚP W BELFAŚCIE

21.01.2024 WOŚPowe MORSOWANIE
12:00 PM - HELENS BAY MORSOWANIE, GRILLOWANIE, ZBIÓRKA

28.01.2024 BIEG WIRTUALNY "POLICZ SIĘ Z CUKRZYCĄ"
GODZ. 10:00 - VICTORIA PARK, BT4 1LS, 4 KYLE STREET
BIEGANIE Z APLIKACJĄ ZBIÓRKA

28.01.2024 32. FINAL WOŚP
OD GODZ. 14:00 DO 20:00 - BELFAST "OH YEAH" MUSIC CENTRE, 15-21 GORDON ST., BT12LG
MUZYKA NA ŻYWO, DJ, ZUMBA, POKAZY TANECZNE, LOTERIE, LICYTACJE, STOISKA,
JEDZONKO NA CIEPŁO I NIE TYLKO, SŁODKOŚCI DLA DZIECI, KONKURSY
Z NAGRODAMI, PRZEJAZDKI FIATEM 126 P, ŚWIATEŁKO DO NIEBA.

DOŁĄCZ DO NAS, BYŚMY WSPÓLNIE TWORZYLI NIEZAPOMNIANE CHWILE, JEDNOCZEŚNIE WSPIERAJĄC SZCZYTNY CEL WOŚP.

32 FINAL WOŚP 2024
STAB BELFAST

3396_DU

FOTO: FACEBOOK.COM/WOSPPIN

KWARTET RAMPA zagra na WOŚP Balbriggan

W dniu 27 stycznia w ramach Wielkiego Finału WOŚP Balbriggan w Bremore Castle wystąpi Kwartet RAMPA. Joanna Pałucka, Anna Ścigalska, Stefan Każuro i Grzegorz Kucias, będąc jeszcze aktorami warszawskiego Teatru Rampa założyli w 1992 r. kwartet wokalny, pojawiając się po raz pierwszy na galowym koncercie Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni. Od tej chwili nieustannie uczestniczą w kolejnych edycjach Festiwalu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu.

Z aktorem Andrzejem Strzeleckim, poza spektaklami, zrealizowali także szereg programów telewizyjnych. Brali również udział w programach telewizyjnych na

zaproszenie Wojciecha Młynarskiego. Uczestniczyli w operowym projekcie Teatru Wielkiego w Warszawie Tides and Waves, którego premiera miała miejsce w Barcelonie. W 1995 r. Zbigniew Górny zaprosił Kwartet Rampa do Gali Piosenki Biesiadnej. Kwartet do dziś bierze udział w kolejnych edycjach tego przedsięwzięcia.

Śpiewają transkrypcje Fryderyka Chopina i Duke Ellingtona, wykonują współczesną polską muzykę popową oraz klasyczne utwory jazzowe Fatsa Wallera, Jerzego Wasowskiego i Jerzego Petersburskiego. Kwartet Rampa współpracuje z najlepszymi polskimi kompozytorami i aranżerami: Krzesimirem Dębskim, Piotrem Rubikiem, Włodzimierzem Korczem i inni. **NG**

KWARTET RAMPA

WYSTĘP SCENICZNY 27.01.2024

FOTO: FACEBOOK.COM/WOSPBALBRIGGAN

Injuries Resolution Board

cz. 1

Komisja ds. Rozstrzygnięcia Urazów (Injuries Resolution Board), wcześniej znana jako Komisja ds. oceny obrażeń ciała (PIAB), jest niezależnym organem statutowym zajmującym się roszczeniami z tytułu obrażeń ciała. Wszystkie roszczenia z tytułu obrażeń ciała w Irlandii, z wyjątkiem roszczeń z tytułu zaniedbań medycznych, należy składać do Komisji ds. Rozstrzygnięcia Urazów.

Komisja ds. Rozstrzygnięcia Urazów zapewni niezależną ocenę roszczeń z tytułu obrażeń ciała w związku z wypadkami drogowymi, w miejscu pracy lub z tytułu odpowiedzialności cywilnej.

Jeśli osoba, którą uznasz za odpowiedzialną za Twoje obrażenia (pozwany) nie chce, aby Komisja ds. rozstrzygnięcia urazów oceniła Twoje roszczenie o odszkodowanie, możesz skierować swoje roszczenie do sądu.

Większość roszczeń rozpatrywana jest w ciągu 9 miesięcy od chwili, gdy pozwany wyraził zgodę na rozpatrzenie roszczenia przez Radę ds. Rozwiązywania Urazów.

Jak złożyć wniosek do Komisji ds. Rozstrzygnięcia Urazów

Powinieneś powiadomić osobę, przeciwko której dochodzisz z roszczeniem (pозwanego) w ciągu jednego miesiąca od wypadku. Jeśli tego nie zrobisz, może to mieć wpływ na Twoje roszczenie o pokrycie kosztów prawnych, jeśli sprawa trafi do sądu.

Możesz złożyć wniosek o odszkodowanie za obrażenia ciała:

- za pośrednictwem strony internetowej Komisji ds. rozstrzygnięcia urazów, korzystając z formularza zgłoszeniowego online;
- Wysyłając wypełniony formularz zgłoszeniowy (www.piab.ie/eng/forms-guides/applicationform.pdf) e-mailem na adres post@piab.ie lub pocztą na adres P.O. BOX 8, Clonakilty, Cork, Irlandia, P85 YH98

Wypełnienie formularza zgłoszeniowego

Aby złożyć roszczenie pocztą lub e-mailem, należy wypełnić ww. formularz wniosku Komisji ds. rozstrzygnięcia urazów.

Aby Komisja ds. Rozstrzygnięcia Urazów mogła rozpatrzyć twoje roszczenie, niezależnie od tego, czy składasz roszczenie z tytułu ruchu drogowego, miejsca pracy lub odpowiedzialności cywilnej twój wniosek musi zawierać:

■ imię i nazwisko, data urodzenia i adres domowy;

■ numer kontaktowy;

■ osobisty numer służb publicznych (PPS) lub, jeśli nigdy nie otrzymałeś numeru PPS, kopia ważnego dokumentu tożsamości, takiego jak prawo jazdy, paszport, dowód osobisty lub inny dowód prawa pobytu w Irlandii;

■ szczegóły wypadku lub zdarzenia (data i godzina jego wystąpienia oraz sposób i miejsce zdarzenia);

■ opis obrażeń i ich wpływu na ciebie;

■ raport medyczny wypełniony przez lekarza prowadzącego;

■ imię i nazwisko oraz adres respondenta;

■ oświadczenie czy wyrażasz zgodę na rozpatrzenie roszczenia w drodze mediacji;

■ potwierdzenie płatności; Powinieneś także dostarczyć wszelkie inne dokumenty potwierdzające twoje roszczenie, takie jak kopie rachunków za wszelkie straty

FOTO: FREEPK

lub wydatki poniesione w wyniku wypadku.

Więcej informacji na temat wypełniania formularza wniosku można znaleźć w wytycznych Komisji ds. Rozstrzygnięcia Urazów (www.piab.ie/eng/forms-guides/piab-application-guidance-notes-from-4th-september-2023-.pdf). Możesz także zapoznać się z wytycznymi Komisji dotyczącymi raportów medycznych (www.piab.ie/eng/forms-guides/piab-guidance-on-medical-reports.pdf).

Zgłaszanie roszczenia w imieniu innej osoby

Możesz złożyć wniosek w imieniu innej osoby, jeżeli:

■ ma mniej niż 18 lat;

■ jest ograniczona umysłowo;

■ odniosła śmiertelne obrażenia w wyniku wypadku lub zdarzenia.

Będziesz musiał podać swoje własne dane oraz szczegóły swojej relacji z osobą, w imieniu której składasz wniosek.

Aby ubiegać się o odszkodowanie za osobę, która odniosła śmiertelne obrażenia,

należy skorzystać z formularza wniosku o wypadek śmiertelny (www.piab.ie/eng/forms-guides/fatal-accident-application-form.pdf).

Czy potrzebuję prawnika, aby złożyć roszczenie?

Aby złożyć roszczenie, nie musisz korzystać z pomocy prawnika, ale warto skorzystać z jego usług, jeśli masz wątpliwości. Będziesz musiał podać dane obsługującej cię kancelarii w formularzu zgłoszeniowym.

Opr. NG na podst. mat. Citizens Information

Wdzięczność i relacje w związku

FOTO: FREEPK

Naukowcy przyjrzyli się roli wdzięczności w relacjach par. Najbardziej niedoceniane przez partnerów czują się kobiety i osoby w długoletnich związkach.

Wdzięczność wydaje się być ważnym elementem układanki

w romantycznych związkach, ale do tej pory nie poświęcano jej wiele uwagi w badaniach naukowych. Zajęli się nim naukowcy z Uniwersytetu w Illinois, którzy zbadali relacje w parach zgłaszających się na terapię i interwencji kryzysowe. Z ich obserwacji wynika, że na brak

poczucia docenienia w związku najczęściej skarżą się kobiety, osoby pozostające w długoletnich relacjach oraz posiadające dzieci.

– W związkach małżeńskich nie chodzi tylko o docenianie partnera, ale także o poczucie, że jest się przez niego docenianym. W kwestii wdzięczności niewiele się zmienia samo z siebie, potrzebny jest pewien wysiłek – mówi autor badania Allen Barton – adiunkt na Wydziale Rozwoju Społecznego

nie jest doceniane. Gdy myślimy o wdzięczności w małżeństwie lub związku, to jest to coś, czym wymieniają się ze sobą partnerzy, to coś, co się daje, i coś, co się otrzymuje. (...) Wdzięczność wydaje się być dość ważnym czynnikiem w związkach. Gdy myślimy o wdzięczności, szczególnie w małżeństwie czy związku, nie chodzi nam tylko o bycie wdzięcznym swojemu partnerowi. Powstało wiele badań

postaci programu dla par, drugą wpisano na listę oczekujących.

– Najpierw przyglądaliśmy się grupie osób, która nie otrzymała wsparcia, żeby zobaczyć, jak zmienia się u nich w czasie kwestia wdzięczności. Na podstawie tej próby wywnioskowaliśmy, że chociaż inne aspekty związków z czasem w pewnym stopniu się poprawiały, na przykład większa i lepsza komunikacja, mniejsza liczba konfliktów, większe

wzajemne wsparcie, mniejsze obawy, że związek nie przetrwa, to aspekt wdzięczności nie zmienił się – był dość ugruntowany i stabilny – tłumaczy naukowiec. – Okazuje się zatem, że w kwestii

„Jedną z pierwszych rzeczy, które zanikają, jest właśnie wdzięczność. Jest szereg innych kwestii, na które trzeba zwracać uwagę, ale wdzięczność często jest naprawdę ważna. Bez niej chowamy urazę, stajemy się zgorzkniali i sfrustrowani tym, że to, co robimy, nie jest doceniane”.

i Badań nad Rodziną na Uniwersytecie Illinois w Urbanie i Champaign.

– Obserwując pary, widzę, że kiedy sprawy idą gorzej, to jedną z pierwszych rzeczy, które zanikają, jest właśnie wdzięczność. Jest szereg innych kwestii, na które trzeba zwracać uwagę, ale wdzięczność często jest naprawdę ważna. Bez niej chowamy urazę, stajemy się zgorzkniali i sfrustrowani tym, że to, co robimy,

na temat roli wdzięczności w tym kontekście, ale bardzo ważne jest też odczuwanie wdzięczności ze strony partnera, bycie docenionym, świadomość, że nasz wysiłek jest ceniony i zauważany.

W badaniu wzięło udział 615 par, które poszukując pomocy zapisały się do internetowych programów terapeutycznych. W trakcie badania uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy: jedna otrzymała wsparcie w udziale

wdzięczności niewiele się zmienia samo z siebie, potrzebny jest pewien wysiłek.

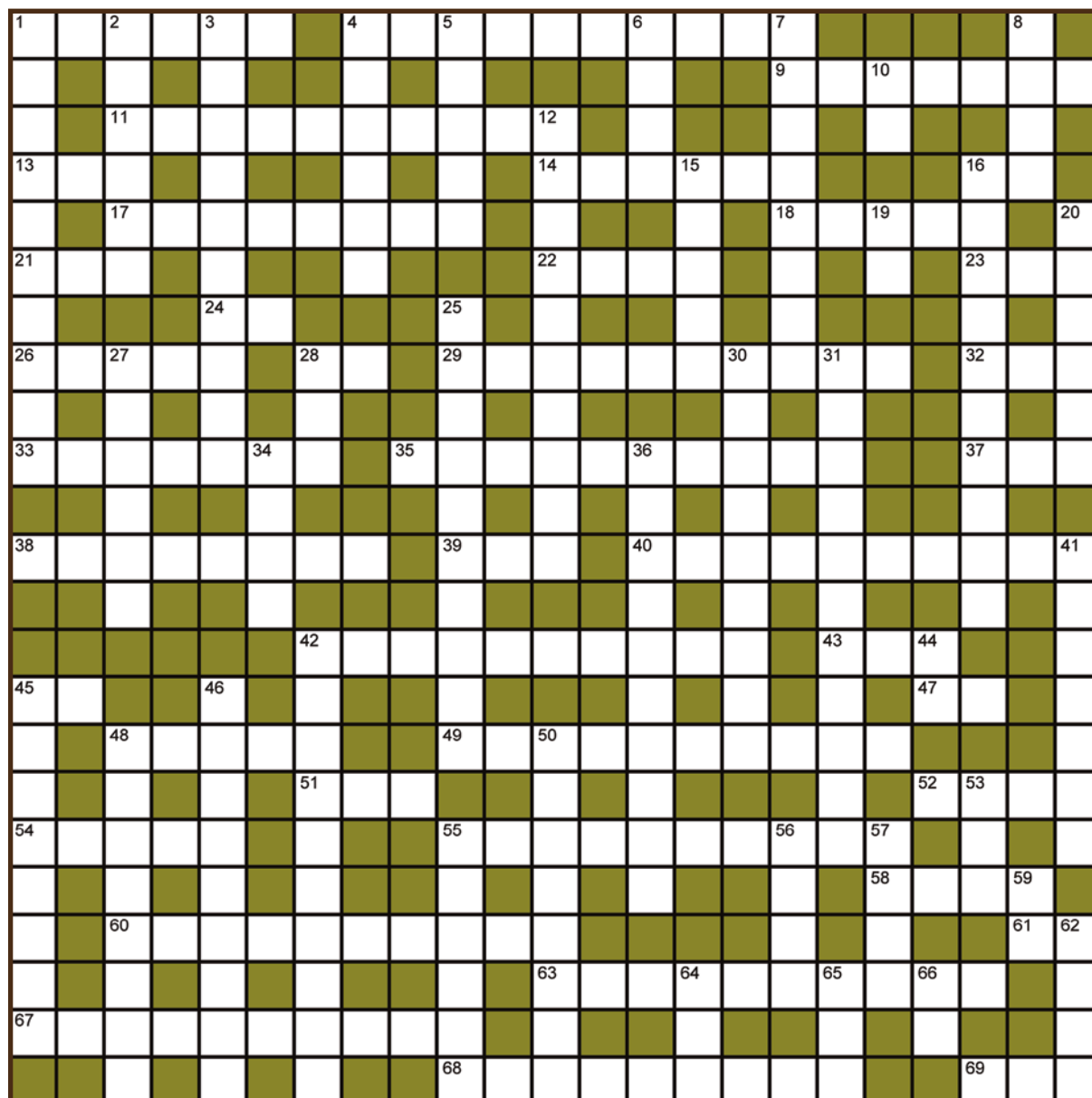
Na podstawie badania tej grupy kontrolnej naukowcy przyjrzyli się także czynnikom, które wpływały na poziom odczuwania wdzięczności ze strony partnera. Okazało się, że kobiety częściej odczuwają mniejszą wdzięczność ze strony partnera, częściej czują się mniej doceniane w związku.

➔ **czytaj dalej na str 14.**

KRZYŻÓWKA

Poziomo

- 1 darowanie; dar; 2. poświęcenie, oddanie, wyrzeczenie się; 3. osoba, poszkodowana; 4. fajtlapa, niedołęga, oferma, niezdara
- 4 miasto w Szwecji
- 9 mały człowiek, karzeł
- 11 przedsiębiorca teatralny, artystyczny
- 13 czeskie tak
- 14 rodzaj diademu; wabik
- 16 typ chińskiego poematu
- 17 daw. narzędzie rolnicze
- 18 1. gra w karty; 2. Kropla tłuszczu
- 21 Irlandzka Armia Republikańska
- 22 uczeń szkoły wojskowej
- 23 średniowieczny francuski poemat liryczny lub narracyjny
- 24 mityczny lud arabski
- 26 daw. instrument smyczkowy
- 28 międzynarodowy układ jednostek miar
- 29 szwoleżerowie
- 32 1. ptak z rodziny drozdów; 2. górzysta wyspa na Morzu Egejskim; 3. Janek, bohater „Czterech Pancernych i psa”
- 33 rym niedokładny
- 35 powstańcy galijscy
- 37 najdłuższa rzeka w Chile
- 38 matryca
- 39 piłka poza linią boczną boiska
- 40 ruchy skorupy ziemskiej
- 42 daw. człowiek zacofany
- 43 ogród zoologiczny
- 45 Carlo (ur. 1911), tłumacz włoski
- 47 jednostka strumienia magnetycznego (makswel)
- 48 gatunek indyka
- 49 lista druków do dyspozycji wydawcy
- 51 skrót: elektrokardiogram
- 52 1. państwo; 2. jednostka podziału administracyjnego
- 54 odmiana jagniąt
- 55 Janina (1888-1971), pisarka utworów dla dzieci
- 58 Ahmad (ur. 1914), iracki polityk i marszałek
- 60 perkusyjny instrument muzyczny
- 61 miara częstotliwości (herc)
- 63 niezdara
- 67 ruiny
- 68 czynny wulkan w N. Zelandii
- 69 1. materiał służący do gacenia; 2. grobla z faszyny lub drzewa

Pionowo

- 1 rodzaj maszyny roboczej
- 2 głupiec, kretyn, bałwan
- 3 proces odtwarzania materiału genetycznego
- 4 roślina z rodziny bobowatych
- 5 1. krzyk, wrzawa; 2. Wezwanie do broni; alarm
- 6 jednostka monetarna Etiopii
- 7 skrobia zwierzęca
- 8 delfin słodkowodny
- 10 jednostka strumienia świetlnego (lumen)
- 12 narzędzie chirurgiczne
- 15 daw. strój kobiecy
- 16 żeński hormon płciowy
- 19 1. feudalne stowarzyszenie kupców japońskich; 2. rzeka w Maroku
- 20 dawne słowiańskie narzędzie do obróbki drewna
- 25 technika prostego, szybkiego malowania
- 27 okolica ciała kręgowców obejmująca nasadę kończyny tylnej (dolnej), połączenie tej kończyny z miednicą
- 28 szlachecki herb polski
- 30 apelacja
- 31 bałagan, nieład
- 34 Luigi (ur. 1924), kompozytor włoski
- 36 1. Przedstawiciele stanów czeskich; 2. obrońcy
- 41 daw. zabezpieczenie, poręczenie
- 42 odcinek kończyny piersiowej
- 44 1. jednostka oporu elektrycznego; 2. rzeka w Rosji
- 45 Victor (1824-1901), hiszpański polityk i pisarz
- 46 imię męskie pochodzenia słowiańskiego
- 48 utopijna doktryna komunistyczna
- 50 paka z desek
- 53 głos jelenia, krowy itp.
- 55 kapłan, proboszcz
- 56 urządzenie na statku
- 57 staroż. miasto
- 59 odczynnik krwi
- 62 rozgrzebać
- 64 Gerrit (1613-1675), malarz holenderski
- 65 gr. bogini nieszczęścia
- 66 disc jockey, osoba odtwarzająca muzykę

SUDOKU

łatwe ▼

średnie ▼

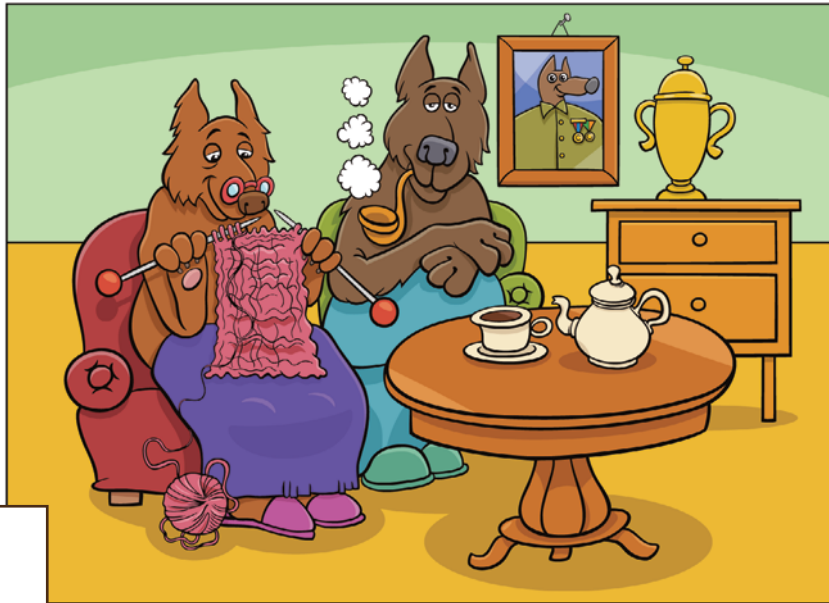
trudne ▼

5	8			9			4	7
		7	3		8	2		6
		1	5					
	2			8			3	1
	5		1	4	2		9	
1	7			3			2	
				9	4			
6		2	4		3	8		
7	4			2			6	5

7		8	3					
1	5			4			8	
	9		7		2			
						8	6	9
2	6	7						
			9		5		3	
	8			6			9	4
					4	5		7

		9		6	3			7
							8	2
	5							
					4			9
		6	1					5
7							3	
			4		6	3		
						9		8
		8		3	1		5	

**FIND
7
DIFFERENCES**

Rozwiązania zadań
podamy w następnym
numerze na str 14.

HOROSKOP PRAWDZIWY

TYGODNIOWY

od 12.01 do 18.01. 2023

przygotowała: Maja Berkano

BARAN

Biska kobieta z rodziny potrzebuje Twojego wsparcia. Możliwe, że wesprzesz ją finansowo. Nie traktuj tego jako pożyczki. Te pieniądze nie wrócą do Ciebie.

BYK

Czekają Cię teraz niespodziewane wydatki w domu. Czas, w którym potrzebujesz zadbać o zdrowie. Nie bierz na siebie kolejnych obowiązków.

BLIŹNIĘTA

Kolejny dobry tydzień. Bez fajerwerków. Możesz odczuwać nudę, bo nie należysz do ludzi, którzy lubią stagnację, ale docień ją. Zawsze możesz zaplanować coś szalonego.

RAK

Tydzień pod hasłem miłości! Wspaniały czas dla związku i bliskich relacji.

LEW

Jesteś szczęśliwy. Sukcesy, przyjaciele, dużo pięknych chwil. To Twój tydzień! Idealny czas na podróż.

PANNA

Mądrze dysponuj pieniędzmi. Zadbaj o załatwienie sprawy. Nie odkładaj ich na później.

WAGA

Czeka na Ciebie niespodzianka od losu. Możliwy awans. Sukcesy w pracy. Spodziewaj się najlepszego.

SKORPION

Tydzień spełniających się marzeń. Odważnie realizuj swoje plany. Gwiazdy Ci sprzyjają.

STRZELEC

Odpowiedzialność! Możesz dużo stracić, jeśli będziesz ryzykować. Brawura, lekkomyślność widoczne w kartach. W tym tygodniu spontaniczność może przynieść wiele strat.

KOZIOROŻEC

Mogą pojawić się małe przeszkody w realizacji planów. Nie martw się. Nie wyolbrzymiaj problemu. Zadbaj o emocje i wszystko ułoży się po Twojej myśli.

WODNIK

Dobry czas. Szczególnie dla osób samotnych. Miłość jest blisko.

RYBY

Ten tydzień nie sprzyja dalekim podróżom. Jeśli musisz wyjechać, zadbaj o każdy szczegół. Pilnuj dokumentów. Przemyśl jeszcze, co jest ważnego do zrobienia na miejscu?

ads@ng24.ie
089 264 03 50

Warsztaty artystyczne dla dzieci From Winter to Spring

Przygotuj się na świętowanie cudów zmian pór roku, ze szczególnym uwzględnieniem Dnia Św. Brygidy i Księżycowego Nowego Roku. Artystka Tamao Oka będzie dzielić się tradycyjnymi piosenkami, przedstawiać interaktywne historie i prowadzić praktyczne zajęcia artystyczne z dziećmi i dorosłymi.

Ta seria warsztatów jest częścią wielokrotnie nagradzanego programu Language Explorers, który zwiększa pewność siebie rodziców i dzieci w posługiwaniu się językiem ojczystym oraz poprawia umiejętności językowe i komunikacyjne.

Językiem warsztatów będzie angielski i japoński – ale każdy może przynieść własny! Chociaż warsztaty będą prowadzone w języku angielskim, zachęcamy rodziny do posługiwania się swoim językiem ojczystym w trakcie zajęć.

Zajęcia zostały zaprojektowane specjalnie dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Jeśli masz starsze dziecko (nawet powyżej tego przedziału wiekowego), które chce wziąć udział, jest ono mile widziane. Zajęcia mogą być zbyt skomplikowane dla

FOTO: FACEBOOK.COM/NCLNORTHCLONDALKINLIBRARY

dzieci w wieku poniżej 2,5 roku, ale mogą towarzyszyć starszemu rodzeństwu. Nie ma potrzeby rezerwowania miejsca dla młodszych dzieci towarzyszących.

Uczestnictwo jest bezpłatne, ale wymagana jest rezerwacja. Rezerwując bilet dla dziecka, automatycznie uwzględ-

niana jest towarzysząca mu osoba dorosła. Prosimy pamiętać, że podczas trwania warsztatów dzieci muszą znajdować się pod opieką osoby dorosłej.

Ten cykl warsztatów jest finansowany przez biura artystyczne Rady Sztuki i Rady Hrabstwa South Dublin. Jeśli masz jakieś pytania, napisz e-mail na adres:

elena@mothertongues.ie.

Kiedy: 19 i 26 stycznia oraz 2 i 9 lutego

Gdzie: North Clondalkin Library, 1 Liscarne Close D22 E2Y2 Dublin

Bilety: bezpłatnie, rezerwacja miejsc: eventbrite.ie **NG**

Historia sztuki Irlandii w Muzeum Archeologii

FOTO: FACEBOOK.COM/NATIONALMUSEUMOFIRELAND

Podczas tej wycieczki zapoznasz się z rozwojem sztuki w Irlandii od epoki kamienia po wczesne średniowiecze. Będziesz mógł zobaczyć sztukę megalityczną, odkryjesz techniki obróbki złota stosowane w epoce brązu na lunulaach i dyskach słonecznych oraz dowiesz się o wpływie stylu artystycznego epoki żelaza na wczesnośredniowieczną Irlandię.

Dla kogo: Dorośli, Rodziny z dziećmi 8+

Kiedy: 20 stycznia

Gdzie: Archaeology, Kildare St, Dublin 2, D02 FH48

Zbiórka w recepcji na parterze. Dostęp dla wózków inwalidzkich.

Bilety: bezpłatnie, rezerwacja nie jest wymagana, miejsca przydzielane są według kolejności zgłoszeń. **NG**

28.01.2024

18 BIEG

POLICZ SIĘ Z CUKRZYCĄ
BIEGAMY W POLSCE I NA ŚWIECIE

RUSZYŁY ZAPISY! POBIEGNIJ Z NAMI!

**WIRTUALNY BIEG
ODBĘDZIE SIĘ NAWET W BELFAŚCIE.**

**BIEGNIEMY 28.01.2024
NAPISZ DO NAS NA PRIV
PODAMY CI SZCZEGÓŁY REJESTRACJI**

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

FOTO: FACEBOOK.COM/WOSPN

REKLAMA

wolnelektury.pl

Jacob i Wilhelm Grimm
(tłum. Marcei Tarnowski)

Śnieżka

AUDIOBOOK

Czyta
Mariusz Rzepka

Medycyna naturalna

(Dzika róża, Acerola, Czarny bez)

cz.5

Już Hipokrates, starożytny lekarz, twierdził, że jeżeli w przyrodzie istnieje na nią lek. Te wiekowe doświadczenia nazywamy medycyną naturalną.

Dzisiaj przedstawiamy:

Dzika róża

Roślina znana i ceniona przez starożytnych ziółarzy zwana czerwoną bombą witaminową. Surowcami leczniczymi dzikiej róży są tzw. owoce rzekome, inaczej pseudoowoce, a także płatki kwiatów. Dzika róża zawdzięcza swoje właściwości lecznicze dzięki:

- szczególnie wysokiej zawartości witaminy C;
- wysokiej zawartości antyoksydantów, związków fenolowych karotenoidów;
- wysokiej zawartości kwercetyny – związek przeciwzapalny, który hamuje m.in. rozwój komórek czerniaka;

Dzika róża działa:

- moczopędnie, co wspo-

maga proces oczyszczania układu w wydalniczego;

- zwalcza infekcje i zakażenia (podwyższa poziom gamma-globulin, neutrofilii i monocytów);
- wspomaga leczenie osteoporozy, dzięki obniżeniu bólu i poprawie ruchomości w stawach;
- posiada silne działanie przeciwzapalne (galaktolipid GOPO);

Acerola

Acerola – Wiśnia z Barbados to kwaśny, ciemnoczerwony owoc roślin z rodzaju malpigia (Malpighia). Jest ona znana z bardzo wysokiej zawartości witaminy C oraz ceniona za bogactwo polifenoli, antocyjanów, alaniny, proliny, seryny, GABA, flawonoidów i karotenoidów:

- poprawia pracę układu sercowo-naczyniowego;
- neutralizuje wolne rodniki, redukuje ryzyko chorób cywilizacyjnych i przewlekłych;
- bierze udział w produkcji kolagenu, poprawia stan

kości i stawów;

- przeciwdziała objawom starzenia, poprawia kondycję i wygląd skóry;
- Regularne spożywanie aceroli chroni przed nowotworami, cukrzycą, miażdżycą. Acerola dodatkowo:
- posiada działanie przeciwkrzepliwe;
- posiada właściwości regulujące stężenie glukozy we krwi i wspomagające gospodarkę węglowodanową;
- wspomaga wytwarzanie hormonów i transmiterów, a więc reguluje pracę naszego organizmu.

Czarny bez

Czarny bez zwany jest Drzewem Życia. Jest to małe drzewo lub krzew należący do rodziny przewiertniowatych. Czarny bez był stosowany i doceniony już w starożytności przez jednego z najbardziej znanych lekarzy Hipokratesa. Charakteryzuje się on subtelnością i mocą – zarówno w aromacie jak i w leczniczych właściwościach. Posiada szereg

FOTO: FREEPIK

właściwości prozdrowotnych, dzięki którym:

- jest panaceum na przeziębienia i stany zapalne (jest immunostymulatorem, czyli sprawia, że układ odpornościowy jest silniejszy, uniemożliwia wnikanie wirusa do naszych komórek);
- ogranicza alergie (działa antyhistaminowe);
- wspomaga w leczeniu cu-

krzycy oraz zmniejsza poziom cholesterolu we krwi, obniża ciśnienie krwi i wzmacnia naczynia krwionośne;

- działa napotnie, przeciwzapalnie, lekko przeciwbólowo;
- działa odtruwająco, ponieważ ułatwia usuwanie z organizmu szkodliwych produktów przemiany materii i toksyn (działa-

nie detoksykacyjne);

- działa jako lek wykrztusny i zwiększający wydzielanie śluzu;
- pomaga w dolegliwościach skórnych – rozjaśnia, oczyszcza i odżywia skórę;
- wspomaga funkcjonowanie mózgu, nerek, wątroby;
- wspomaga trawienie.

Maciej Jaworski FAT OUT

Autor mieszka od 19-let w Irlandii (Co. Cork) w wolnym czasie uwielbia czytać książki, gotować oraz spacerować z psem-stafikiem. Posiada wieloletnie doświadczenie udokumentowane certyfikatami z dziedziny dietytyki, kulturystyki, powerliftingu. Pomaga ludziom w powrocie do zdrowia po kontuzjach, pomaga w chorobach metabolicznych i problemach hormonalnych oraz współpracuje z osobami z nadwagą. Obecny Mistrz Świata, Mistrz Irlandii oraz Vice-mistrz Polski w Bench Press.

→ cd. ze str 10.

Wdzięczność i relacje w związku

– Ustaliliśmy także, że osoby w dłuższych związkach zgłaszały niższe wskaźniki wdzięczności, niż co mogły mieć wpływ takie czynniki jak wiek czy liczba dzieci. Rzuca to nieco światła na coś, co

potwierdzają nasze osobiste doświadczenia. Kiedy poznajemy kogoś i zaczynamy związek, niemal zasypujemy drugą osobę komplementami i dziękujemy jej za wszystko, co dla nas robi. Wystar-

czy, że nasz partner zapamiętał nasz numer telefonu albo wiadomość od nas, że specjalnie podjechał dla nas po coś do jedzenia, kiedy nie czuliśmy się najlepiej, i tak dalej. Wtedy jesteśmy nastawieni bardzo pozytywnie i gotowi wyrażać to, jak bardzo doceniamy drugą osobę i wszystko, co dla nas robi. Z czasem możemy być mniej skłonni do zauważania tego, bierzemy te rzeczy za pewnik, myślimy sobie, że nasz partner przecież od tego jest. Z czasem u par obserwujemy poczucie niedoceny u jednego lub obojga partnerów – mówi Allen Barton.

W drugiej części badania naukowcy przyjrzyli się parom, które otrzymały psychologiczne wsparcie w ramach terapii dla par.

– Wybrane dwa programy realizowane przez internet wykazały

skuteczność we wzmacnianiu relacji w związku w szeregu różnych sfer, takich jak komunikacja, rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, pewność i tym podobne. Osoby, które wzięły udział w tych dwóch programach online – jeden nazywa się ePREP, a drugi OneRelationship – w porównaniu z grupą, która w nich nie uczestniczyła, zgłaszały wyższe poziomy postrzeganej wdzięczności w czasie, czuły się bardziej docenione przez partnerów. Sugeruje to, że ukończenie tego typu programu faktycznie wpływa na to, że czujemy się bardziej docenieni przez drugą osobę w związku – wskazuje badacz.

Allen Barton zaznacza, że wdzięczność nie pojawia się automatycznie, ale wymaga świadomego wysiłku partnerów. Jak dodaje, nad tym czynnikiem można pracować, dziękując drugiej osobie i dając jej do zrozumienia, że docenia się to, co robi dla związku i rodziny. To szczególnie istotne również wówczas, kiedy dana osoba sama nie czuje się doceniana w relacji.

– Chodzi jednak o to, żeby obrać właściwy kierunek – zacząć wyrażać naszą wdzięczność i zauważać wdzięczność drugiej strony – mówi naukowiec. – Po drugie, bardzo dobrym pomysłem jest zwrócenie się bezpośrednio do partnera z pytaniem, w jakich obszarach związku, rodziny czuje się on niedoceniony i uważa, że jego starania nie są odpowiednio zauważane. Jeśli czujemy, że nasz partner nie dostrzega problemu, to znajdziemy odpowiedni czas i poruszmy tę kwestię – powiemy, że dużo robimy, ale nie czujemy się docenieni.

Newseria

FOTO: FREEPIK

Rozwiązania zadań z nr NG21

Krzyżówka z nr NG 21 Poziomo: 1 MONTPELIER, 6 ALPENHORN, 11 OE, 12 AKR, 14 STEFANSSON, 17 LX, 18 KAPRIOLA, 20 ABU, 21 ROOT, 22 RYBITWA, 24 MB, 25 PLONIARKA, 27 WAŚ, 28 STANGIERKA, 32 AVE, 34 REKTOSKOP, 36 ISO, 37 SKELLEFTE, 39 BLIŻNIĘTA, 40 CD, 41 OB, 43 IIVGTUT, 45 FOCJUSZ, 48 EO, 49 POGONOFORY, 52 TWAIN, 53 TRAMA, 55 SZTAUER, 57 BIDERMEIER, 62 OTOKA, 63 AA, 64 OM, 66 AFISZ, 67 KUPIDYN, 69 SU, 70 YETI, 71 ZWIERZEŃ, 73 PSTRĄŻEŃ, 74 ŻLE, 75 AMINDIWIY, 78 ARNOLD, 80 REKONESANS, 81 BRAK, 83 KURE, 84 AD, 86 MIAZGA, 88 KAPSEL, 91 NIEPORZĄDEK, 96 IP, 97 ASONANS, 98 KIRYS, 99 CARL. **Pionowo:** 2 OUT, 3 TUF, 4 ESNA, 5 RYNNICA, 7 LOKI, 8 EMPLOI, 9 HZ, 10 RILLMARKI, 11 ODKAŻALNIK, 13 ROUSSELOT, 14 SARYSA, 15 EPODA, 16 SZYFR, 19 POPELINA, 23 ORTOSTAT, 26 OTRZĘSINY, 27 WYPIECZENIE, 29 NABL, 30 INTERES, 31 KRZEWOTOKS, 33 RAB, 35 KLAWIKORD, 37 SKIFF, 38 EKSCYTRON, 42 CAF, 44 THALE, 46 ULAMA, 47 WOLTOAMPER, 50 OKULISTYKA, 51 RH, 52 TOR, 54 AJAJ, 56 ROZSĄDNIK, 58 EPIDIASKOP, 59 MAY, 60 IQ, 61 RYSIÓWNA, 62 ORENDA, 65 WIĘZ, 67 KLEJSTENES, 68 NYON, 71 ZENANA, 72 ERD, 76 ITR, 77 DJ, 79 LANG, 81 BA, 82 AEKEN, 85 DEKAL, 86 MOI, 87 ABO, 89 SB, 90 LAI, 92 EA, 93 OYO, 94 ZA, 95 DNA.

5	4	9	7	3	1	2	6	8
8	1	2	6	9	4	5	7	3
3	7	6	5	8	2	9	4	1
2	5	4	8	6	7	3	1	9
1	6	8	9	4	3	7	2	5
7	9	3	2	1	5	6	8	4
4	2	1	3	7	9	8	5	6
9	8	5	1	2	6	4	3	7
6	3	7	4	5	8	1	9	2

1	2	5	6	4	9	8	7	3
7	4	6	8	3	2	1	9	5
3	8	9	1	7	5	2	4	6
2	7	1	9	8	6	5	3	4
9	6	4	3	5	1	7	2	8
5	3	8	4	2	7	9	6	1
8	5	7	2	6	3	4	1	9
6	1	2	5	9	4	3	8	7
4	9	3	7	1	8	6	5	2

5	3	9	4	2	7	1	8	6
1	6	7	3	9	8	4	2	5
2	8	4	1	6	5	3	9	7
8	5	2	6	4	3	7	1	9
3	9	6	7	1	2	8	5	4
4	7	1	5	8	9	2	6	3
7	2	8	9	3	6	5	4	1
9	4	5	8	7	1	6	3	2
6	1	3	2	5	4	9	7	8

Konkurs literacki „Mam w sercu Polskę”

FOTO: FACEBOOK.COM/COGITODLAPOLONII

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga zaprasza uczniów polskich szkół poza granicami kraju do udziału w konkursie „Mam w sercu Polskę”. Celem konkursu jest zachęcenie dzieci i młodzieży do podzielenia się refleksjami nad tym, co czują, kiedy myślą o Polsce. Co

sprawia, że tęsknią za nią? Dlaczego czują Polką/Polakiem?

Wypowiedzi do 3000 znaków należy przysłać do 31 stycznia 2024 r. na adres mailowy: cogito@cogito.com.pl. Należy napisać w tytule e-maila: MAM W SERCU POLSKĘ.

Spośród nadesłanych zgłoszeń organizatorzy wybiorą najciekawsze i nagrodzą je książkami i publikacją na łamach e-magazynów „Kumpel dla Polonii” oraz „Cogito dla Polonii”.

Regulamin konkursu znajduje się na stronie bractwo-gutenberga.pl.

NG, materiały prasowe

VII edycja konkursu „Polonijny Rodzic na 6”

Zgłoszenia do 31 marca 2024 r.

Regulamin na stronie:
www.polonijnyrodzicna6.com

FOTO: FACEBOOK.COM/POLONIJNYRODZICNA6

REKLAMA

chillout entertainment

THE GRAND SOCIAL
35 LIFFEY ST. LOWER, NORTH CITY
DUBLIN 1, D01 C3N0

26/04
2024 PIĄTEK

THE GRAND SOCIAL

OS
TR

DOORS OPEN
7 PM

DUBLIN

KOCHANA POLSKO ■ SZCZĘŚCIA MILIMETR

TICKETS ON:
BILETY.NG24.IE

Wystawa obrazów „Malowanych sercem”

WERNISAŻ Malowanie Sercem "Vedic Art"

Wystawa obrazów malowanych sercem „Vedic Art”.
Kobiety, ich droga do siebie poprzez kreację.
Każdy z obrazów to zapis wewnętrznej przemiany,
powrotu do swojej pełni.
Tu przychodzi zrozumienie i harmonia.

08-27 STYCZEŃ 2024
Główne wydarzenie 13.01 (14:00-16.30)

County Library Tallaght,
Library Square, Tallaght,
Dublin, D24 A3EX

Kilkanaście kobiet, kilkadziesiąt obrazów i niesamowite wrażenia.

Serdecznie zapraszamy na wystawę obrazów „Malowanych sercem”.

Obrazy powstały podczas warsztatów rozwojowych Vedic Art,

prowadzonych przez nauczycielkę metody Maję Izabelę Zahorską.

Kilka z nich zostanie przekazanych na licytację dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Miejsce: Tallaght Library, Library Square, Tallaght, Dublin D24 A3EX

Wystawa dostępna w dniach od 8.01 do 27.01 2024.

Wernisaż odbędzie się 13.01.2024 w godz. 14.00 do 16.00

Zapraszamy do spotkania z artystkami i podzielenia się swoimi wrażeniami. **NG**

Celtycki kult drzew

Upadnij na twarz przed drzewem

Drzewa w kulturze celtyckiej otaczano zawsze wielką czcią. Często wyobrażano sobie, że są filarami podtrzymującymi nieboskłon. W tej kulturze cała natura, a szczególnie las, była postrzegana jako pewnego rodzaju sacrum.

Cześć drzewom!

Celtowie od samego początku swojego istnienia oddawali cześć drzewom, a także całemu lasowi. Figury swoich bogów wykonywali głównie z drewna. Rzeźby strojono liściastymi koronami i maskami. Z czasem, nie chcąc niszczyć lasów, zaczęto wykorzystywać kamień – już wtedy rozumiano ekologiczne znaczenie drzewostanów.

Imiona celtyckich bogów

W różnych częściach Starego Kontynentu imiona celtyckich „bogów-drzew” zachowały się do dziś. Na przykład, w Galii, części dzisiejszej Francji, czczono Alisanusa – boga jarzębiny. W północnych częściach regionu modlono się zaś do Abelliona – boga jabłoni, a w Pirenejach – do Fagusa, boga buków. W Brytanii zaś znano kult Olloudiosa, czyli Wielkiego Drzewa.

FOTO: FREEPIK

Z kolei w Germanii czczono boga Robura, pana dębów.

Przed wszystkim mądrość

Drzewa w kulturze celtyckiej symbolizowały mądrość i długowieczność. Druidzi nauczali, że śmierć nie jest końcem życia. Twierdzili, że tak, jak zimą drzewo liściaste obumiera, a z nadejściem wiosny ożywia, tak też przemija ludzkie życie. Wierzono nawet, że po śmierci dusze zamieszkują drzewa, w ten sposób dalej egzystując w świecie.

Święte drzewo rodziny celtyckiej

Na uwagę zasługuje fakt, iż każde celtyckie plemię posiadało swoje święte drzewo. Traktowano je jako „drzewo rodowe”. Zapewniało ono łączność z bóstwami mieszkającymi w niebie i na ziemi. To wokół rodowego drzewa koncentrowało się życie każdego plemienia. Przy nim odbywały się najważniejsze uroczystości, takie jak wesela czy stypy. W czasie wojny, najjeźdźcy starali się właśnie ścinać „święte drzewa”, tym samym pozabiając Celtów boskiej opieki.

W Tarze

Jak powiada stara legenda, pewnego dnia, w Tarze, siedzibie władz celtyckich, zjawił się Trefuilingid. Przyniósł gałązkę obsypaną orzechami, jabłkami i żołądziami. Z pozostawionych owoców wyrosło pięć świętych drzew starej Irlandii. Rośliny te czczono w sposób szczególny.

Pani Góry

Wielką rolę w mitologii celtyckiej odgrywa jarzębina, zwyczajowo zwana Panią Góry, Drzewem Życia lub Drzewem Druidów. Czerwony kolor

owoców uznawano za dowód powiązania rośliny z zaświatami. Uznawano je za skuteczny środek do odstraszenia złych mocy.

W zaświatach zaś, jak wierzyli Celtowie, rośl wyjątkowy okaz jarzębiny, którą nazywano „Jarzębiną Wiedzy i Natchnienia”. Skosztowanie jej owoców pozwalało osiągnąć wszelką mądrość. Drzewo to rosło nad czerwonym strumieniem, barwionym przez spadające owoce.

Wiedzę osiągnąć można było również pijąc wodę z niego lub zjadając żyjące w nim pstrągi. Z kolei wtajemniczeni Druidzi nosili przy sobie różdżki zdobione dzwoneczkami, które symbolizowały owoce „Jarzębiny Wiedzy”.

Jabłoń

Według Celtów, spożywanie jabłek gwarantowało nieśmiertelność. W centralnym punkcie celtyckich cmentarzy sadzono jabłonie, gdyż, jak wierzono, przebywa w nich duch zmarłego. Uschnięcie drzewa oznaczało, że zostało opuszczone przez duszę, aby narodzić się w nowym ludzkim ciele.

Cisy

Także cisy Celtowie uważali za drzewa związane z Zaświatami. Ich czerwone jagody są zarówno lekarstwem jak i trucizną. Roślina ta jest wiecznie zielona, przez co została uznana za symbol nieśmiertelności. Druidzi używali cisowych lasek do rzucania klątw, różnych przepowiedni i czarów.

Leszczyna

Z kolei obserwowanie drzewa leszczyny wskazywało Celtom, czy ich krajem rządzi odpowiedni władca. Jeżeli roślina rodziła nadmiar owoców, oznaczało to panowanie dobrego władcy. Z kolei brak lub mała ich liczba wskazywała na złego pana.

Ewa Michałowska-Walkiewicz

REKLAMA

Wiemy, jak skutecznie i niedrogo dotrzeć do Twoich klientów

Sprawdź nas!

